

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

200 Lei
jumătate . . . 100 Lei
un sfert . . . 50 Lei
străinătate . . . 500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melii și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

copilul, bogăția noastră cea mare

România a suferit mult din partea străinilor, răutăcioși și dușmănoși, pentru pășutul minunat și frumos românesc, care le-a dat postea de a-l stopăni și a-l cuceri.

Istoria ne arată trecutul neamului românesc, plin de suferințe, din cauza acestor străini hrăpăreți, care ne-au dorit pielea, gata să ne înghițim într-o lingură de apă.

Dacă nu ne-au putut nimici și desființa neam, cauză a fost sănătatea sufletului nostru, bun, creștinesc, încrederea în Dumnezeu și dragostea ce am avut-o pentru copil.

Străinii și dușmanii noștri s-au întărit și au trecut în bogății lumești. Românul n'a fost să ajungă la o bunăstare materială, a rămas lăcom, a fost constrâns la sărăcie, și s-a putut păstra bogăția sufletului său, și-a păstrat și asigurat viața națională, cea mai mare bogăție din lume, prin copiii și creșcuții în frică de Dumnezeu.

Mai demult țărâncă română nu s'a ferit de copii și i-a socotit ca un dar dumnezeesc. Pe lume a unul copil în casa țărânului un prilej de mare bucurie. În onoarea născut se pregătea mare serbare, mare bucurie, cu sgomot și veselie și cu daruri neputând să se numere, care veneau dela rudeni și dela în veci. Obicelul botezului a rămas în unele locuri până azi la țară.

Namă în timpul din urmă, când oamenii s'au îndepărtat de obiceiurile bătrâne și viața a devenit mai materialistă, mai interesată pentru bogății și desertați lumești, au început uneori și în unele locuri să se prefacă copilul. În fața morții cominate se mângâie ușor: „Ne va mai da Dumnezeu copil”. În schimb rămâne nemângăiat, și moare o viață.

În unele părți ale țării, cum este în Banat, să trăsască mai ușor și mai fără griji, să fac copil. E așa de mare primejdia de a despăvăla Banatul, încât societatea „Astra” a avut nevoita să publice o carte: „Ne pierem neamul”, în care să îndemne pe țărâni bândă să aibă mai multă dragoste de neam, la mai mult spirit de jertfă, ca să înțeleagă, că neamul, dacă nu ne înmulțim.

Dacă în vremurile vechi, când eram ioși slugi străinilor, ne-am păstrat ca neam, prin faptul că ne-am înmulțit și am crescut copii buni în dragostea de limba și de țară românească, pentru a-l copleși pe străinii și pe pășutul țării și să trăim ca neam, avem să îndrăgim copiii, care sunt singura noastră mărime și comoară adevărată a unul neam. În Ardealul cedat Ungariei, agenți trimiși

Cum stă lumea și țara

— Ce s'a mai petrecut în țară — Vești de pe frontul împotriva bolșevismului — Peste 300.000 de prizonieri ruși — Românii au trecut Prutul — Ocuparea orașului Cernăuți — Vești din lumea largă —

Umăr la umăr

Știrile cari vin de pe câmpul de luptă din răsărit sunt îmbucurătoare. Vestesc în continuare noi biruințe de ale armatelor aliate. Spre sfârșitul acestei săptămâni a venit vestea că a început ofensiva și în Basarabia. „Formațiunile germane și române din Moldova de Nord au trecut ieri, umăr la umăr, Prutul și înaintează acum în direcția Nistrului”. Astfel s'a anunțat de către conducerea armatei înaintarea trupelor noastre pe pământul Basarabiei. „Umăr la umăr” soldații români și germani au trecut Prutul, să elibereze Basarabia noastră, să elibereze lumea și civilizația creștină de bolșevism.

Marea biruință dela Bialistock

Mai la Miazănoapte, pe frontul din fosta Polonie armatele germane au câștigat în cursul acestei săptămâni biruințe însemnate.

Armatele rusești încercuite la Bialistock au suferit pierderi uriașe. Bătălia de nimicire a acestor armate, începută încă în săptămâna trecută, este aproape terminată.

Toate încercările făcute de soldații bolșevici de a eși din încercuirea germană au fost zadarnice.

Numărul prizonierilor ruși, luați în această bătălie este foarte mare cam 160.000 și tot pe atâția răniți și morți.

Au fost nimicite sau luate de armatele germane 3700 tancuri, peste 3000 de tunuri și 4700 de avioane.

Biruința aceasta are o mare însemnătate pentru înaintarea trupelor germane pe pământul rusesc, căci ea deschide drumul spre Moscova, spre inima Rusiei.

Mari biruințe și în Lituania și pe frontul dela Miazănoapte

Pe frontul dela Miazănoapte, lângă Marea cea înghețată, armatele germane au înfrânt la Murmansk trupele rusești. Pe întregul front dela Miazănoapte trupele germane, alături de cele finlandeze, au înfrânt împotriva trupelor rusești.

În Lituania s'au dat deasemenea lupte înverșunate, armatele rusești făcând încercări desnădăjduite pentru a scăpa din cleștele german.

În Letonia trupele germane au nimicit mai multe divizii bolșevice și au ocupat orașul Libau și Riga.

Pretutindeni în lupta împotriva bolșevismului armatele aliate sunt în plină ofensivă și urmăresc pe Ruși, cari fac încercări desnădăjduite de a le opri.

Pierderile suferite de trupele rusești sunt foarte mari și numărul de prizonieri luați arată că ele încep să se destrame.

Lângă Minsk 20 000 de soldați bolșevici, după-ce și au împușcat comisarii lor politici, au dezertat și au trecut în rândul armatelor germane.

de stăpânirea ungurească cutreeră satele ungurești și îndeamnă populația să se înmulțească, ca să majoreze, să întrecă pe Români. El își dau seama, că nu vor fi în stare să stăpânească pământul cuprins dela Români, dacă nu se vor înmulți ca număr. Își mai dau seama, că Români sunt mai spornici decât Ungurii, și că acest fapt este o primejdie pentru țara ungurească.

Eventmentele, ce se desfășoară sub ochii noștri, încă ne spun, că popoarele care se înmulțesc mai tare se ridică asupra celor co-

moade, care în copii văd o greutate și o stăvilire a vieții ușoare și fără griji, și ne îndeamnă, să ne deșteptăm și să ne iubim neamul, înconjurând ușurătatea traiului fără griji și fără obligații familiale și îmbrățișând convingerea, că a avea copil este cea mai mare fericire, că fără copil viața nu are nici un rost, că neamurile fără copii se stâng, mor.

În copiii noștri trăim noi, trăește neamul nostru. Să îndrăgim copiii: bogăția noastră cea mai mare!

Prof. Emil Precup

Un început de revoluție în Rusia

Un post de radio de pe continentul american a răspândit mai în zilele trecute știrea, că în Rusia s'ar fi și dat semnalul revoluției. Lovitura a fost pusă la cale de legionile de ruși albi. Odată cu declararea războiului împotriva bolșevismului. Rușii albi, adică Rușii dușmani bolșevismului, fogați, până acuma în întreaga lume, s'au pus pe picior de război, organizându-se în legiuni pentru mântuirea Rusiei. Astfel legiunea de Ruși albi din Franța s'a unit cu legiunea Rușilor albi din fosta Jugoslavie, din Polonia și Cehoslovacia și au alcătuit o conducere generală împreună cu Rușii din America și Japonia și cu Ucrainenii de sub comanda hatmanului Scoropadsky.

Se spune că în Rusia sunt dese cazurile de revoluție, mai ales în armatele bolșevice delă Kiew, Odessa, Sebastopol, Cherson și în republicele cazacilor delă Don, Terek și Cubani.

După știrile date de acest post de radio american, bolșevismul este încolțit acum de pe două fronturi: pe frontul din afară luptă armatele aliate, începând delă Oceanul înghețat și până jos la Marea Neagră; iar pe frontul lăuntric se ridică cei bătăuți, batjocoriți și însăngerăți de atâta amar de vreme.

Până unde au înaintat trupele aliate

Ultimele știri sosite de pe frontul de răsărit arată că bătălia de nimicire a bolșevicilor se desfășoară fulgerător.

După lupta delă Bialistock trupele germane au pătruns pe pământul vechii Rusii, au trecut granița dintre Rusia Albă și Rusia Mare, iar miercuri au ajuns în fața orașului Gomel.

În zilele cari au urmat armatele germane au înaintat și mai mult trecând râul Berezina și în mai multe locuri și râul

Nipru. Într'o singură zi trupele germane au înaintat peste 100 kilometri.

La Berezina s'a dat o mare luptă între carele de luptă germane și carele de luptă rusești. Bătălia aceasta a fost numită bătălia blindatelor. Au fost nimicite în această luptă 61 care de luptă rusești.

Linia Stalin vine la rând

Trecând Niprul, trupele germane, cari luptă în această parte a frontului se apropie de vestita linie rusească de apărare, numită linia Stalin.

Această linie este formată din numeroase întărituri zidite pe văile Nistrului și Niprului.

De această linie se apropie acum și trupele maghiare cari, după ce au cucerit Colomea și Stanislav au ajuns la izvoarele Nistrului, unindu-se cu trupele germane.

Armata rusească din Baltică a fost nimicită

La Miazănoapte, pe frontul din Baltică, trupele germane și cele finlandeze au spart frontul rusec și continuă urmărirea armatelor dușmane. O întreagă armată rusească a fost nimicită și pe acest front. Numeroase care blindate rusești, tunuri, tancuri și avioane au fost părăsite de trupele rusești, în retragerea lor.

Leningradul și Moscova vor fi evacuate

În fața înaintării trupelor germane, conducătorii bolșevici au poruncit evacuarea Leningradului și a Moscovei. Știrile venite din Moscova arată că toate instituțiile publice au fost părăsite.

S'a poruncit deasemenea înființarea regimentelor de femei.

Pe întreg frontul soldații bolșevici atâcați de trupele germane se dau prinși. Printre sutele de mii de prizonieri ruși se găsesc și numeroși oțitieri. Ei nu vreau să-și spună numele, de teamă ca familiile lor să nu fie nimicite acasă. „Mai bine să ne creadă ai noștri morți — spun ei — decât

să se știe că am fost luați prizonieri. Ce puțin așa, viața lor va fi cruțată!”

Un ordin drăcesc dat de Stalin

Într'un discurs al său, Stalin a poruncit ca trupele rusești cari se retrag peste Nistru în Ucraina, să nimicească totul în drumul lor. Aceste trupe sunt înarmate cu aruncătoare de flacări, pentru a nimici grădini și cu dinamită, pentru a arunca în aer locuințele sătenilor. Ele omoară vitele și otrăvesc chiar și pasărele, pentru a nu mai putea fi mâncate.

Față de aceste măsuri lipsite de orice omenie, Germanii au răspuns că ei se vor îngriji ca trupele lor să aibă de mâncare din rezervele lor, însă populația rusească ocupată va trăi numai din recolta pământului rusec, așa că dacă ei nimicesc această recoltă, vor trebui să piară de foame.

O altă măsură sălbatică a bolșevicilor este uciderea prizonierilor germani.

Soldații germani căzuți prizonieri în mâinile bolșevicilor au fost tratați cât e poate de neomeneste de aceștia. Într'un sat ucrainian soldații ruși au împușcat un grup de 16 soldați germani, pe cari i-au fost luat prizonieri.

Un general luat prizonier

În luptele din această săptămână printru numeroșii prizonieri bolșevici au fost făcut prizonieri și generalul Jegorow, comandantul corpului al IV-lea de mitralieri sovietici. La acest general s'au găsit hărți numeroase și un material bogat militar.

Orașul Cernăuți a fost ocupat

După cele mai noi știri ale comandamentului german, orașul Cernăuți a fost ocupat de trupele germane. Înaintarea trupelor germane și române în Basarabia se face pe întreg frontul.

Pe frontul german, o unitate germană a ocupat o întăritură însemnată din linia de întărituri Stalin.

Foița „Unirii Poporului”

Doină basarabeană

Spune-mi vântule de ea: Despre Basarabia.	Zii pădure, zi-i întins, Versul dorului nestins;
Spune-mi, vântule deschis, Plugurile unde mi-s?	Gălgăiți, izvoare, voi, Lângă pieptul fără foi.
Cine s'a fost pus stăpân Clăilor mele de fân?	Și tu, piatră, frânge-te, Sfarmă-te, răstrânge-te;
Cine 'ajugă boii mei, Boii floreni și tinerel?	Svârcolește-te, Carpate De atâta nedreptate.
Cui zâmbesc — în zori și seara — Orzurile și seara?	Vulturi, fâlfâiți pe creste, Buciumați și dați de veste
Cui se spovedește, oare, Alba turmă de mioare?	Că 'n grădini basarabene Inima-i un ighiab sub gene
Cui împarte luna mere De nădejdi și priveghere?	Strigă, vântule, spre văi Să se aile 'ntre flăcăi
Cui adună somn în pernă Valurile de lucernă,	Strigă, frate, frate vânt, Să pornească din mormânt
Cântă, frunză, lung și grav, Cântă plânsul basarab,	Oasele de Domni cu scut Către Nistru, peste Prut
Clătina-te, creangă grea, Peste ploii și jelea mea;	Blidul să mi-l umple, iar, Soarele de cireșar...

Teodor Al. Munteanu

(După ziarul „Ardealul”)

Cântece basarabene

Foaie verde-a nucului, Jălui-m'aș și n'am cui, Jălui-m'aș casei mele: Casa mi-e plină de jele Din pământ până 'a podele Jălui-m'aș și n'am cui,	Jălui-m'aș Prutului: Prutul vine tulburat Și pe mine supărat... Jălui-m'aș și n'am cui, Jălui-m'aș Nistrului: Nistrul și-a uitat de mine,
--	--

Rătăcit prin țări străine. Jălui-m'aș și n'am cui, Jălui-m'aș cucului: Cucul are cuculiță, Eu la dânsul n'am credință. Jălui-m'aș și n'am cui, Jălui-m'aș codrului: Codru-i jalnic ca și mine. Frunza-i pică de suspină. Jălui-m'aș și n'am cui Jălui-m'aș câmpului: Câmpul are floricele, Lui de mine nu li jele... Jălui-m'aș de-al meu dor, Jălui-m'aș munților:	La munți inima-i de piatră, Nu vreau durerea să-mi creadă Jălui-m'aș și n'am cui, Jălui-m'aș cerului: Cerul are stele multe, Nu vrea jelea să-mi asculte... Jălui-m'aș și n'am cui, Jălui-m'aș soarelui. Soarele lucește 'n cer, Dar eu de durere pier. Jălui-m'aș c'oi să mor: Nici de jele, nici de dor, Da de umbra spinului, De mila streinului... De mila streinului...
---	--

Amintirile unui om dela sat

de Sabin G. Truția

Copilăria

I.

Puțini oameni vor fi, cari să nu-și aducă aminte cu drag de vremea copilăriei. Eu, spre pildă, de câteori îmi vin în minte anii copilăriei, mă cuprind un fel de nu-știu-ce. Și fiindcă nu e bine să rămână copilul nebotezat, la acest „nu-știu-ce” îi voi zice „jale.” Iar când mă cuprind jalea, vrând-nevrând îmi vine în minte vorba din bătrâni: „Fost-am și eu când am fost, dar azi sunt un lucru prost.”

Spun bătrânii dela noi din sat, că în toamna când m'am născut au fost niște furtuni, cum nu

s'a mai pomenit demult. Unii li spusera că atunci tatălui meu:

— „N'am grăi într'un ceas rău, taică rinte, copilul ăsta al d-tale, de-o seamă zodie, apoi tare neastâmpărat are să fie.”

Și... — n'aș grăi nici eu într'un ceas rău — vorba lor s'a cam adevărit.

La noi în sat e obiceiul, că dacă vreți întrebi pe cineva de sănătate, îi întrebi de vorba ceea: „și de căfel și de purcel.” Și fiind, dacă se nimerește să aibă și vre-un copil, îl întrebi: „Ți-e bun copilul, vere ori cum?”

Și mare minune o fi de nu-ți va răspunde „bun, când doarme.” Așa eram și eu. Bun, dormeam. Ba nici atunci totdeauna. Se întâmpla uneori — ba chiar foarte des — să vorbesc în somn sau să dau din mâni și picioare, biata mamă nu mai știa ce să se facă de mine. În fiecare noapte mă stropea cu „aghiasma” și îmi petolea cărbuni, căci babele din sat li se neau că sunt „deochiat.”

Într'o noapte, dând iarăși semne de „astâmpăr”, mama era gata să mă stropească cu aghiasmă și să mă lecuiască cu apă storsă pe cărbuni potoliți, dar tata, nepăsător din o pri:

— „Mai lasă copilul în pace tu doar n'o fi „deochiat” în toată noaptea!”

De-atunci cărbunii au putut să se facă de folos în vatră cenușă, iar aghiasma a stat netulburată în sticlă. Mama însă puțină vreme a rămas

Cu vremea ce trecea, creșteam și eu

Lupte și pe celelalte fronturi

În vreme ce focul războiului din Răsărit se incinge tot mai tare, pe celelalte fronturi, în Apus luptele se duc înainte.

În luptele din aier Germanii au doborât numeroase avioane engleze și au bombardat portul de război englez Plymouth, orașul Birmingham și mai multe orașe de pe coasta Angliei. Deasupra Franței s'a dat în zilele acestea o mare luptă între avioanele germane și engleze. Pe apă Englezii au pierdut un mare număr de luptă.

În Siria

Luptele se duc deasemenea cu mare înverșunare Englezii au bombardat în mai multe rânduri orașul Beirut. Au fost bombardate deasemenea mai multe orașe de către avioanele engleze.

Lupte mai însemnate s'au dat în regiunea Djezzine, în ținutul Djebel-Druse și în apropiere de Damasc.

India să pună mâna pe arme

La o mare adunare indiană, un conducător șef indian a adus învinuiri lui Gandhi, pentru politica pe care o duce el împotriva Angliei și care nu duce la nici un rezultat. A sosit vremea, a spus acest șef indian, ca India să pună mâna pe arme și să înceapă lupta împotriva Angliei.

Întreaga Bucovină a fost ocupată

La 6 Iulie 1941 s'a dat un comunicat oficial care anunță că trupele germano-române au ocupat întreaga Bucovină și au ieșit pe cursul superior al Nistrului, iar acolo continuă înaintarea. Primar al regiunii a fost numit dl Dr. Octavian Popescu. Troupele bolșevice continuă să se retragă. La Berlin este mult lăudată vitejia soldatului român.

Mobilizarea tuturor forțelor japoneze

Prințul Konoye al Japoniei, într-o conferință la radio, a declarat că Japonia

trebuie să-și mobilizeze toate puterile pentru a fi gata în fața evenimentelor cari vin.

Toate gazetele japoneze scriu, că a venit vremea ca guvernul japonez să ia din vreme măsuri de apărare ca să facă față celor ce se vor întâmpla.

Englezii dau tot ajutorul bolșevismului

Așa a declarat dl Eden, ministrul Angliei. Nu va trece mult, a mai spus dsa, și Anglia își va fabrica atâtea avioane, ca să poată înfrunta aviația germană. Bolșevicilor Anglia le va da tot ajutorul pe care-l poate da ea, în lupta pe care aceștia o duc împotriva Germaniei.

O lege nouă pentru mobilizați

Dl general Ion Antonescu a dat în zilele acestea o lege specială pentru cei mobilizați, precum și pentru aceia cari lucrează în interesul țării.

Legea aceasta dă o seamă de înlesniri și ușurări tuturor acelor cari luptă sau lucrează pentru binele țării. În această lege se arată limpede, cine are să conducă familia, în lipsa tatălui mobilizat, și drepturile de cari se bucură mama. Se dau apoi mobilizaților drepturi speciale, de a încheia căsătoriile prin procură, și dreptul de a-și recunoaște copiii neligitiimi.

Pe tot timpul cât ține războiul, mobilizații nu pot fi urmăriți judecătorește.

Iertarea dezertorilor și a celor nesupuși la încorporare

Printr'un decret-lege dat de curând au fost iertați de pedeapsă toți aceia cari nu s'au supus la recrutare, încorporare sau mobilizare, precum și aceia cari au dezertat din armată.

Toți aceia cari au călcat într'un fel oarecare legile armatei, vor trebui să se prezinte înaintea conducerii militare până în ziua de 15 Iulie.

Citiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI”



Alte hoții

„De zece numere încoace tot de hojie ne vorbești, Părinte Iuliu, și tot nu mai gați”, ar putea zice cu drept cuvânt vreunul dintre cititori. Eu aș fi gata bucuroasă, dar hojiile nu se mai găsesc, că la noi atâtea hoji se fac, de nu îți vine să crezi.

Am și eu un mic loc de casă aici în Blaj, pe care l-am sămănat cu cucuruz și cu fasole. Mă duc zilele trecute să-l văd, când colo, atât cucuruzul, cât și fasolea mâncate de găște. Și-a slobozit adevărat vreun vecin găștele la păscut și acelea mi-au nimicit tot ce am avut. Pre cum nu va despăgubit nimenea pe D. Voastră, așa nu m'a despăgubit nici pe mine suflet de om.

Și asta-i hojie! Și de acestea câte numai sunt?

Aprinderea de paie ori de fân pe hotar, călcarea cu vitele ori cu porcii a sămănturilor, vătămarea pomilor și a arborilor, murdărirea și scrierea cu creion a băncilor și a pereților, petarea hainelor, stricarea pomilor prin aruncare de lemne după poame, pescuitul și vânatul fără autorizație, prin toate acestea se păgubește de-a-proapele nostru și prin toate acestea păcătăm.

Foarte mulți păcătuiesc și prin aceea că nu dau înapoi proprietarului legiuit lucrul furat. În privința aceasta ar putea învăța oamenii dela frații patriarhului Iosif, cari, găsind în sacii lor aurul așezat asupra aceluia de Iosif, l-au adus înapoi. Suntem obligați a da orice lucru am aflat, dacă nu cunoaștem pe proprietar, Primăriei, care l va căuta prin dobă ori strigăt peste sat, cum se obișnuiește prin acele părți. Numai în cazul că nu se anunță nimenea suntem îndreptățiți a reține lucrul găsit.

românului — „ca din apă” că eram sălbatic ca mărul și durduin ca tubenița, dar pădurea era, că deodată cu mine creștea și neclăpărul, par'că era făcătura. Curat vorba bătrânilor dela noi din sat: „s'a născut în zodie real”

Vremea însă trece... și locă prea repede. Nimic în lume nu trece atât de repede ca vremea și banul; și din copil de față mă potriveam băiețan de școală.

Îmi aduc aminte, cum într'o zi de toamnă, îmi puse în spate trăsucă cu tăblița și cu abecedarul, apoi mă luă de mână și... hai băiete la școală. Nu prea eram necăjit din pricina asta, căci școala era în vecini cu noi. Dar mai mare mi fu mirarea, când, trecând pe lângă școală pe care o știam eu, tata mă trase de mână, îndreptându-mă să trec înainte. În satul nostru atunci erau două școli. Una românească — „convențională”, cum îi spuneau pe atunci — și alta ungurească, adevărat școala de stat. Tata m'ar fi dus bucuroasă la școala noastră, dar necazul era că acolo erau și copiii din vecini; și cugetându-mă la „zod a reze”, a vrut să mă țină departe de tovarășii de ghidajii. Așa atând lucrurile, am rămas la școala de stat. Școala asta îmi părea mult mai minunată decât aceea pe care o aveam în vecini lângă biserică, fiindcă... în vremea la aceea erau românii, la astăzi pierdeau vremea și țara lor de nași. Între copiii adunați cu „țarca” de bunăvoie nu cred să fi mers nici unul — nici unguri, armeni și de ai cu „sabățul”. Românii nu erau decât patru de toți. Când era

însă vorba de vre-o ispravă și mai ales de bătaie, apoi tot noi românii îi dovedeam, căci deși eram numai patru de toți, aveam în schimb fiecare — vorba cântecului — câte șapte suflete.

Cât privește învățătura, în ziua întâi n'am făcut nici o ispravă. Dar, pentru ca să nu rămână satul de rușine, că... de, eram fecior de popă; și apoi... — vorba vine — dela cap se impute peștele, făcui a te isprăvuri:

După ora de lecții, învățătorul, un cogeamite ungur, cu mustața răsucită ca un granatir, ne dădu „rest” pentru zece minute. Copiii, ca potârnicile, o „bughiră” la larg. Eu, fiindcă nu cunoșteam pe nici unul dintre copii, mă dădui la o parte și priveam nedumerit încoace și 'ncolo. Deodată, mă pomenii cu o matșelă care oprindu se în fața mea, mă întrebă: — „Tu cine ești, moi?”

Nu avui vreme să-i răspund, până mă și pomenii cu un ghiont în coaste. Și până să mă reculeg, porodita dracului o luă la picior. Fugi câțiva pași, apoi se răsuși pe loc și se rânji către mine, arătându-și limba. Eu tăcui chitic, dar gândii una și bună.

Spre seară, când învățătorul ne dădu drumul acasă, o luai cu Dumitru lui „Păpălici” — așa i zicea lui tat'so — ne pui de român, care „junse din ziua aceea să-mi fie cel mai bun prieten și, ascunzându-ne după o poartă, ne așezarăm la pândă, cu trăistile pline de pietre și în mână cu câte un „reteveiu”, rupt din gardul unui creștin. Știam că băiatul cu pricina pe

acolo avea să treacă. Ne făcurăm cu Dumitru lui „Păpălici” înțelesul, ca eu să dau „atac” iar el, dac'o vedea că-i rău, să-mi sară în ajutor. Abia ne așezarăm la pândă, că îl și văzurăm pe Pișta — așa îl chema — că apare la colțul drumului. Când ajunse în dreptul porții unde pândeam, eu, neastâmpărat cum eram, îi sării în drum. În grabă uitasem reteveiul și nu aveam la mână decât traista cu tăblița și cu abecedarul, în care mai infundasem și câteva pietre.

Băiatul, văzându-se luat așa fără veste, mă întrebă speriat: — „Ce vrei, moi?”

Eu, fără să stau pe gânduri, îl pocni cu traista în cap, apoi începui să-i „administrez” — cum se spune — ghionturi românești, dese și îndesate.

Ungurul, nepricteput în treburi de bătaie, se apără cât se apără, apoi o tunse la fugă, căci știți vorba: „fuga e ruginoasă, dar e sănătoasă.” Pe când se ivi și Păpălici de sub poartă, Pișta pierise ca o nălucă.

Sosit acasă, tata îmi ceru să-i arăt ce am scris pe tăbliță. O! Doamne! Tăblița se făcuse praf când se ciocnise cu capul lui Pișta!

Ce a urmat, puteți să ghiciți ușor. Căci, ce mai încoace și 'ncolo, vorbă lungă și lată, ca povestea aluia cu coada vulpii. Eu nu vreau să mă prindeți cu minciuna și tocmai pentru asta am să vă spun adevărul: Avea adevărat tata o nuielușe de alun, poreclită „sfântul Nicolae.” Și, Doamne, afurisit mai era câte-odată sfântul!

Aceiaș păcat îl fac și ceice nu-și plătesc datoriile. Despre aceasta ne asigură și psalmistul David când zice în Psalm 37, 21: „Cel nelegiuit ia împrumut și nu plătește, cel drept însă este milos și dăruște”. Să nu o uite aceasta mai ales restanțierii necinstiți ai Unirei Poporului!

Aceiaș păcat îl fac și negustorii cari fac datorii peste datorii și apoi, într-o bună zi, se declară nelăstare de a plăti, după ce bine înțeles au trecut toată averea pe vreunul dintre rudele lor.

Și mai mare păcat fac și ceice nu plătesc slugilor și muncitorilor simbria ce li-se cuvine. Unii ca aceștia însă fac chiar păcat strigător la ceruri, după cum ne asigură sf. Scriptură. Cetim în a treia carte a lui Moise, în Leviticul 19, 14: „Simbria simbriașului să nu rămână până a doua zi în mâna ta”, iar în cartea a cincea a lui Moise numită Deuteronomul cetim la 24, 15: „Dă-i simbria lui în fiecare zi și soarele să nu așfinșcă peste el, căci este sârman și el duce dor de ea, altfel el ar începe să strige către Domnul împotriva ta și tu ai rămânea împovărat de păcate”.

Iată, câte feluri de hoji v'am mai înșirat aici! Toate păcate, și încă destul de mari!

Părintele IULIU

Știri bisericești:

Stințire de biserică. În ziua de 15 Iunie P. S. Dr. Ioan Bălan, episcopul Lugojului, a sfințit bisericuța zidită de fostul prepozit al Capitlului Lugojan Dr. Ioan Boroș în cimitirul orașului.

Misiuni sfinte în dieceza Lugojului. S'au ținut în anul acesta în zilele de 7—9 Martie la Târnova de către pâr. prepozit Dr. Nicolae Brânzeu și pâr. Ioan Ploscaru și la Surducul Mare de către pâr. Iosif Vezoc. În zilele de 22—25 Martie a predicat la Hane-doaara pâr. protopop Dr. Petru Suciu, la Racovița pâr. canonic Ioan Ienea, la Uricani pâr. canonic Iustin Bora, la Cugir pâr. călugăr Iezuit Cornel Chira și la Bărzava pâr. Iosif Vezoc. În zilele de 22—23 Martie la Hațeg pâr. Ioan Ploscaru și la Ostrov pâr. călugăr Iezuit

Ioan Bodocan. În zilele de 5—15 Aprilie a ținut misiuni sfinte la Petroșeni pâr. călugăr Iezuit Cornel Chira, iar în zilele de 8—10 Iunie la Renghet pâr. călugăr Iezuit Cornel Chira.

Prima cuminecare în dieceza Lugojului se face de regulă cu mare paradă, ca copiii să nu-și uite niciodată de acea zi sfântă. Acest obicei bun se introduce de altfel tot mai mult și la noi în Arhidieceză. La Lugoj s'au împărțit pentru întâia oară la 1 Iunie 70 de copii, iar alți 50 împreună cu vre-o 80 de credincioși i-au întovărășit, cuminecându-se și ei. La Șimand întâia cuminecare s'a făcut în ziua de Rusalii, împărțându-se 23 copii.

Părăstas pentru Mitropolitul Dr. Alexandru Nicolescu. Implinindu-se duminică 6 Iulie 59 ani dela nașterea fiertatului mitropolit Dr. Alexandru Nicolescu, s'a slujit, la „Casa Domnului”, îndată după sf. liturghie, un părăstas pentru odihna sufletului răposatului mitropolit, de către pâr. arhimandrit Adhemar Merckx, înconjurat de pâr. prof. Gheorghe Velicia și de secretarul mitropolitan Dr. Alexandru Todea. Predica a rostit-o pâr. secretar Dr. Al. Todea.

Obiceiuri bune și obiceiuri rele

Câte sate, atâtea date. Dela sat la sat în-tâlnești alte și alte obiceiuri.

Sunt însă obiceiuri bune, cari le-am moștenit și cari trebuie practicate mai departe și păstrate cu sfințenie, datorită cărora am reușit în toate timpurile sub stăpânirile streine de mil de ani să ne păstrăm obiceiurile și datinele noastre naționale, ca: portul, limba, jocurile românești, credința strămoșească și altele. Mai avem și o mulțime de obiceiuri, cari deși le-am moștenit dela cei bătrâni, trebuie să încercăm a le înlătura dintre noi, întrucât nu corespund timpurilor de azi, sunt costisitoare sau vătămătoare corpului și sănătății noastre și copiilor.

Ce obiceiul frumos este nunta țărănească, ce ținea 3 zile dearându-i, într-o veselie, în diferite cântece și jocuri naționale, unde se pu-

neau la întreceri feciorii cu bătrânii. Frumos dar cine mai poate suporta speșele unei asemenea nunți în zilele grele de azi, când totul trebuie cântărit și făcut cu socoteală, pentru a înconjura timpuri mai grele.

Cine poate să nu-și aducă aminte de trimosul și chiar creștinescul obiceiul românesc „Stăna”, când țărâni adună oile satului în stăni de câte 200—500 bacăți la un loc, la un cioban, praznicul ce-l fac în același zi! După slujba religioasă și binecuvântarea stănelor către preotul satului, în câmp se întind mesele cu felurite mâncări și băuturi, pe lăbură verde, iar săracii satului se ospătează numai în povești se pomenește. Cu toate acestea, din cauza timpurilor prin cari trecem, trebuie să le simplificăm. — Și câte obiceiuri nu întâlnim, și mai bune și mai rele, cum oamenii le-au apucat!

În frunțașă comună românească Vărădia de pe Caraș, am întâlnit un obicei, de care încă n'am auzit, deși e vechu în acest loc. Locuitorii comunei sunt în părți egale ortodocși și uniți. Fecare confesiune își are preoții și biserica respectivă, după cum îi merită. Fecare confesiune ține mult la religia ei, chiar separându-se în grupuri, la orice ocazie; „noi ortodocșii, noi uniții”. Celace este interesant în comună e modul, cum se practică de o bătrâni trecerea dela o confesiune la cealaltă, fără nici o formalitate. Astăzi este ortodox și mâine unit, sau invers. De ex: O familie unită n'are locuință, închiriază o locuință a unei familii ortodoxe și acea familie deși unită, dela data intrării în aceeași locuință se consideră trecută de confesiunea casei. Dacă i se naște un copil, sau se căsătorește el, se împărțesc cu tainele confesiunii noi, a casei, deci a rușii cu totul cu religia în care s'a născut.

Acesta, deși obiceiul vechiu rămas din trecut în flo, nu-l obiceiul bun și mă miră faptul că atâți conducători sufletești de ambele confesiuni, ce s'au perindat pentru administrarea și conducerea acestei comune, nu și-au pus stinția și oboseala în lămurirea credincioșilor asupra obiceiului greșit ce-l au.

Sperăm că în viitor își vor da osteneala conducătorii sufletești și vor lămuri credincioșii ce înseamnă a trece dela o religie la alta și cari cazuri se poate trece și cu ce forme legitime. În cazul de față, presupun că acei credincioși numai ca formă și nici de cum ca ei sunt creștini. Nu-și cunosc religia în care s'au născut, nu pun bază pe cuvântul preotului deșigur amvon; pentru dănușii preotul este și el un funcționar trimis de către stat, să facă și să servească, ca să aibă o plată, și poporeni îi au cultă cari voesc, cari nu, nu, nimeni nu-l trag la nici o răspundere.

Realitatea este alta. Păstorul nu-și cunoaște oile și oile nu-l cunosc pe păstor. Lăgătera dintre familie și biserică nu există de atâtea timp nici o convingere a creștinului posibilă. Să ia aminte cei vizați și să caute îndigul răul barem în ceasul al 11-lea, și să conducă turma cu iubire și dragoste părintească pe căle adevărului.

Și. Pop.

Maramureșenii nu se lasă. Se știe că Maramureșul întreg este al Ungariei. Este acolo o asociație, ca „Astra” dela Sibiu, care însă în România Mare n'a făcut prea multă ispravă, și anume „Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș”. Această asociație și-a revizuit acum statutele și și-a ținut întâia adunare generală în 16 Iunie la Sighetul Marmășiei. Au luat parte o mulțime de preoți de ai noștri. Dorim ca această asociație să facă cât mai mult bine poporului Maramureș.

Tăblița s'a spart, papara am păpat o! A-tăta cred că e destul!

Poste nu mâncam „papara”, dacă știa și tata pricina pentru s'a care spart tăblița. Căci de știa, ar fi zis și dumnealui ca moțul, căruia li căzuse calul în ripă cu ciubară cu tot: „Paguba ca paguba, dar tare mi plăcu cum merse!”

Așa am pățit cu școala, încă din ziua dintâi. De-aci încolo toate au mers ca pe scrisoare. Cine-i de vină, dacă m'am născut într-o toamnă când au fost furtuni cum nu s'au mai pomenit demult; și daă m'am născut în zodie rea!?

O fi de vină lumea, dar eu unul nu!

Din Bucovina românească

— Căntece populare —

Bată-te bădiță, bată
Bată-te blăstăm de fată,
Slujba dela mănăstire, —
Multe fete-si scos din fire!
Și-amu de două trei zile
Vrere-ai să mă scoți pe mine...
Da pe mine nu mi-i scoate,
Că oi sta și m'oi socoate,
Și oi sta și m'oi gândi
Cu cine m'oi dragosti...
Că o fată, în cămară,
Plânge-și răsul de-astă vară...

Și iar verde de trifoi
Slove negre scrie-voi
La badea trimite-le-oi,
Ca să vadă și să creadă
Inima cât mi-i de neagră.
Ca tina de primăvară
Călcată de-atâtea cară,
Că de-ai pune-o lângă tină,
Focu-ar ști care-i inimă!..

Bucovină, Bucovină

Bucovină, Bucovină,
Plai de liniști și lumină,
Dece plângi, dece jalești,
De ce mi-te tânguești,
Culmile și le privești,
Lacrimile le 'nmulțești?
Nu ota, nu mai jeli,
Că atunci uitată-i fi
Când pe cer nu s'or ivi,
Luminând ponoarele,
Luna și cu soarele,
Stelele și zorile; —
Și atunci te vom uita
Când nu vor mai fremăta
Codrii cu faget,
Munții cu brădet
Luncile, dumbrăvile,
Vântul și cu slăvile; —

Și atunci te vom uita
Când în sus s'or înturna,
Răscolindu-și fundurile, —
Apele cu prundurile, —
Prăbușindu-și malurile
Siretul cu valurile,
Nistrul cu puhoaiete,
Prutul cu zăvoaiete,
Dornele, temutele,
Bistrița cu plutele,
Moldova, legendă vie,
Și Suceava noastră spric...
Și atunci uitată-i fi
Când nu ne-om mai pomeni
La Patna mormintele
Marile și sfintele,
In suflet altarele
Și în inimi hotarele!..

N.

(După „Glasul Bucovinei” Nr. 5973 din 10 August 1940).

Scrisoare din Roma

Duioasă pomenire...

În Roma credinței noastre străbune, în Roma lui Petru, pe una din cele șapte simbo-lice colline — Gianicolo — în biserica Colegiului „Pio Romano”, un grup de „prieten” au adunat azi 14 Iulie, să-și plece genunchii în cucerită rugă, pentru odihna sufletului serv al lui Dumnezeu *Arhleru Alexandru*.

Intronire duloasă, — semn de dragoste și recunoștință al celor prezenți față de *Mitropolitul Românilor-Uniți*: pentru dragostea lui nefățărită, curată, părintească, pentru gingășia lui sfântă, pentru inima lui iubitoare și bună.

Intronire tristă, stăpânită de durerea unei despărțiri prea de vreme, de sfârșirea unei prietenii dragi, de stingerea unei stele luminoase de pe cerul țării ce poartă numele Romei.

I. P. S. Al. Evreinos, episcopul pentru orientali din Roma, asistat de Păr. I. Evrard rectorul Colegiului, de Păr. Golenvane rectorul Colegiului Grecesc și de alți doi preoți, a celebrat st. Liturghie pentru odihna sufletului său dispărut, iar la sfârșitul Liturghiei s'a făcut un parastas.

Erau de față patru Cardinali: Eminența Sa Pietro Fumasoni Biondi, prefectul Congregației „De Propaganda Fide”, venit să aducă ploosul dragostei unuia dintre cei mai de seamă alumi ai Colegiului „De Propaganda Fide”, căci Mitrop. Nicolescu în acest Colegiu și-a făcut studiile; Em. Sa Francisco Marmaggi, fostul Nunțiu Apostolic în România, venit să-și plăngă un prieten drag; Em. Sa Eugeniu Tisserant, prefectul „Congregației Orientale”, venit să cinstească amintirea unuia dintre cei mai de seamă mitropoliți orientali și Em. Sa Massimo Massimi, Președintele Comisiei pentru comunitatea dreptului bisericesc oriental, cărui vâlcic dela Blaj i-a fost de mare ajutor în această muncă.

Mai amintim de patru vlădici și de mulți clerici veniți la această slujbă duloasă și tristă. Cu aceștia și-au amestecat lacrimile și și-au murmurat cucernica rugă Românii de aici din Roma cărora postelnicul Vlădic din Roma Mică i-a fost Părinte și Păstor.

Dar cea mai scumpă și mai însemnată pomenire la această pomenire a adus-o un grup de clerici dela Colegiul „De Propaganda Fide”: Chinezi, Japonezi, Anamiși, Australieni, Africani, Arabi, Români, etc., cu un cuvânt clerici din toată lumea, care au venit să murmure și ei rugăciune pentru „fratele lor mai mare”, care și el s'a pregătit pentru lupta vieții între războaiele aceluiași Colegiu, despre care Mitropolitul nostru spunea: „Tot ce am și tot ce sunt, eu-am primit dela Propaganda Fide”...

Cântările Liturghiei noastre, armonioase și pline de taină, executate de corul clericilor Români au picurat în sufletele celor prezenți în taină a cerului martor la durerile și închinarea omonescă.

Când a început slujba parastelu'ul, tonul cântărilor s'a schimbat: ton trist și pătrunzător, cuvinte grele și pline de înțelesuri: „Adu-te-mi-am aminte de profetul ce strigă: Eu sunt pământ și cenușă. Și iarăși m'am uitat la mormânt și am văzut oase goale...” Și îndată glasul vlădicului răsună în: „Dumnezeul sufletelor și al tot trupul carele ai călcat moartea și pe diavol i-ai surpat și ai dăruit viață celor morți tale, însuși Doamne odihnește și sufletul îndormitului serv al tău Arhleru Alexandru...”

Pe fețele celor de față durerea despărțirii și-a lăsat chipul tăcut și trist. Iar la sfârșitul cântărilor, în timp ce corul par'că nu mai termina cântarea: „In vecl pomenirea lui”, în care moc-

Alte știri din lume și din țară

Basarabia și Bucovina sunt ținuturi românești

Iacă din ziua de 5 Iulie trupele româno-germane au anunțat că au ocupat Cernăuții, capitala Bucovinei. S'a anunțat apoi că în ziua de 7 Iulie întreaga Basarabia și Bucovina au fost ocupate de trupele române și germane, cari au înaintat vertiginos spre Nistru. După atâtea vești rele, vreme de un an de zile, acum au început să sosească și vești mai bune și mai îmbucurătoare.

Provinciile robite de un an de zile sunt astăzi iarăși ale noastre. O poruncă venită de sus hotărăște că banii de schimb sunt acolo, iarăși banii românești.

Visul urât și chinător al fraților noștri s'a sfârșit. Toate au să fie cum au mai fost, ba mai bine și o viață nouă va înflori, acolo, unde un an de zile a fost numai plâns și desnădejde.

Vor pleca funcționari din toate ramurile vieții publice, cari să rânduiască și să pună pe drumuri bune viața acestor provincii.

Răsplata luptătorilor pentru bravura lor

Di general Ion Antonescu a mulțumit, soldaților cari au luptat vitejește împotriva bolșevicilor în ziua de 12 Iulie, prin următorul ordin de zi:

„Aduc aviației Corpului 5 Armată și Diviziilor 21 și de gardă, recunoștință României, pentru lupta și rezistența lor eroică din ziua de 12 Iulie.

Mă închin respectuos în fața morților și mulțumesc luptătorilor pentru bravura lor.

Comandanții, ofițerii și ostașii aviației și Corpului 5 Armată au binemeritat dela Patrie.”

M. S. Regele Mihai a vizitat frontul

În zilele de 9 și 10 Iulie, Majestatea Sa Regele însoțit de șeful casei militare a vizitat frontul. Di general Ion Antonescu a arătat M. S. Regelui locurile de luptă și i-a dat lămuririle de lipsă.

La înapoiere M. S. Regele a vizitat și un spital din apropierea frontului, interesându-se de starea răniților.

Majestatea Sa a împărțit tuturor răniților țigări.

În ziua de 10 Iulie M. S. Regele a vizitat orașul Iași și mai multe unități germane.

Alte vești de pe frontul din Răsărit

Pretutindena, așa vestesc comunicațiile de pe acest front, — armatele aliate înaintează. Ținta lor sunt orașele Leningrad, Moscova și Kiev.

Infrângerile suferite până acuma au făcut pe Ruși să ceară cu mai multă stăruință ajutorul Angliei și Americii și să-și

nește toată puterea creștinismului — pentru care și moartea e viață —, în ochii multora, boabe mărunte de lacrimi sfințeau amintirea *Mitropolitului Alexandru cel Bun*.

(Tr. Râmleanu)

organizeze din nou armata. În fruntea armatei rusești au fost numiți comandanți supremi mareșalii Vorosilov, Timošcenko și Budiemy.

Linia Stalin

Această linie de întărituri de pe văile Nistrului și ale Niprului este poate ultima încercare de împotrivire a trupelor rusești.

După uriașele lupte dela Bialystok și Minsk, trupele germane au ajuns în fața liniei Stalin.

Aici de mai bine de o săptămână se dau lupte uriașe. Linia aceasta, dupăcum vestesc ultimele comunicate a și fost străpunsă în multe locuri.

Trecând peste această linie trupele aliate au drumul deschis spre Moscova, Leningrad și Kiev.

Bolșevicii mai au 2000 de avioane bune de luptă

În urma pierderilor suferite în primele zile de război, puterea de luptă a armatei rusești a scăzut mult. Azi Rusia mai are cam la 2000 de avioane bune de luptă.

Din această pricină Englezii și Americanii se străduiesc să trimită cât mai mult material de război în Rusia.

Prăpădul din armata rusească

Dela începutul războiului până acum armata rusească a suferit pierderi uriașe, în oameni și material de luptă adică tancuri, care blindate, arme și avioane.

După luptele dela Bialystok și Minsk, cele mai mari bătălii din istoria lumii, pierderile rusești se ridică la un milion de oameni morți, răniți sau luați prizonieri. Pe lângă aceasta au pierdut peste 6000 de avioane, 7615 tancuri, 4423 tunuri.

Aceste pierderi arată că armata rusească este pe drumul prăbușirii.

Femei și copii

Stăpânirea rusească a strâns un mare număr de femei și copii ca să pregătească din ei spioni.

Deasemenia femeile soldați au fost îndemnate să se înroleze și să lupte cu mare vitejie împotriva dușmanilor.

Italia a trimis trupe pe front

Gvernul italian a trimis trupele sortite să lupte pe frontul de răsărit împotriva bolșevismului. Aceste trupe au plecat prin Ungaria.

Până unde au înaintat trupele aliate

În zilele din urmă, trupele române și germane au respins pe bolșevici spre Nistru și în multe locuri dincolo de Nistru.

Pe frontul din Galiția trupele germane, slovace și ungare urmăresc pe Ruși cari se retrag peste Nistru. Trupele germane au trecut peste liniile de apărare din văile Nistrului și Niprului ajungând în apropierea Kievului.

Pe frontul central, trupele germane au ocupat cele mai puternice întărituri rusești, zidite dealungul Niprului, la mieznoapte de mlaștinele Pripetului. În această parte trupele germane au înaintat cu 200 de kilometri la răsărit de Minsk, cucerind și orașul Vitebsk. Ele luptă acum

în ținutul dintre Dana și văile Niprolui. La mieznoapte trupele blindate germane înaintază spre Leningrad.

Americanii au ocupat Islanda

Lucrul acesta s'a întâmplat în săptămâna trecută.

Mai multe unități militare din armata de marinari ai Americii au ocupat insula Islanda.

Până mai în anii trecuți această insulă, din apele dela mieznoapte ale Europei, ținea de Danemarca. Ea a fost apoi despărțită de această țară, ca acum să poată fi ocupată de America. În chipul acesta vreau Americanii să se apropie tot mai mult de focul războiului din Europa.

Ce gânduri mai au Americanii

După ce au ocupat insula Islanda, se pare că Americanii nu se vor opri numai aici.

Gândul lor este să ocupe și câteva porturi franceze mai însemnate, de pe coasta Africii apusene, între cari ar fi și portul Dakar.

Lucrul este limpede acum, că Americanii au părăsit învățătura veche de a nu se amesteca în daraverile altora ar și vedea numai de ale lor.

În Siria s'a făcut pace

Spre sfârșitul acestei săptămâni generalul Deatz, comandantul trupelor franceze cari luptau în Siria, împotriva Angliei a cerut pace. Cererea generalului francez a fost trimisă comandantului englez, prin mijlocirea ambasadorului Statelor Unite, din Beyrut. În răspunsul pe care l-au dat, Englezii au pus mai multe condiții grele, cari n'au fost primite de comandantul francez.

Luptele au continuat și după aceste încercări de pace.

Mai nou s'a anunțat însă că s'a ajuns la o înțelegere și că Francezii au încetat lupta.

Potopul de pe Târnave

— Ploi mari cum nu s'au mai pomenit de 50 de ani — Din deal în deal, văile celor două Târnave au fost pline de apă — Pagube de zeci de milioane. —

Un potop cum, spun bătrânii, n'a mai fost de multă vreme, s'a abătut în zilele acestea asupra noastră. După o uscăciune destul de mare, în noaptea de Joi spre Vineri, cerul s'a acoperit de o pânză groasă de nori și Vineri ploaia a început să se reverse cu nemiluita. Spre seară urlața vărsare de apă a crescut și mai mult, iar noaptea s'a schimbat în o adevărată rupere de nori.

Sporite de apele văilor și de puhoalele și pârălele de pe dealuri cele două Târnave au ieșit din alvia lor, au trecut peste țărnișuri și au acoperit total în drumul lor. Toată noaptea au sunat telefoanele, din canton în canton, pe cele două linii ferate, vestind oamenii, să iasă și să-și scape ce mai pot din calea apelor năpraznice.

Din deal în deal, văile Târnavelor erau numai o mare întindere de ape turburi. Faria valurilor măturase totul din calea lor, clăi de orz secerate, fânaje cosite, boghiuri de fân. Prin sălcile de pe margini, pe la cotiturile văilor au mai încercat oamenii să-și prindă de pe ape, ce brumă au mai putut, din truda și munca unui an de zile.

Prin multe părți apele au trecut pe sub podurile de cale ferată, ajungând până în drumul de țară. În mai multe locuri, liniile ferate de pe cele două Târnave au fost striccate.

Pe linia principală, în apropiere de Copșa-Mică, apele revărsate au spălat terasamentul: (pietrișul și pământul) pe care se sprijinea calea ferată. Stricăciunea n'a putut fi văzută la vreme și din pricina aceasta personalul de noapte care venia dinspre București, s'a răsturnat. Peste liniile slăbite a trecut mai întâi locomotiva trenului, venind la rând vagoanele, liniile s'au încovolat și trenul întreg s'a prăvălit în apele de alături. Au pierit în această nenorocire trei călători, iar mai mulți au fost răniți.

Potopul de pe Târnave, despre care spun bătrânii, că a fost așa de mare, cum n'a mai fost de 50 de ani, a pricinuit pagube mari, mai ales plugarilor.

La Blaj apele au frânt digul gros de ciment de peste Târnava, au stricat cele două uzine electrice, făcând pagube de peste 10 de milioane de lei.



Alte donațiuni pentru biserica „Sf. Uniri“ dela Cib

Dela ultima publicație a donațiilor făcute bisericii noastre, în Unirea Poporului Nr 9 1934 ne facem plăcuta datorie a încreșta și la acest răboj, donațiile de atunci în coace. 1. Dna Maria Roșu cu surorile, din Geoagiul de jos, doi prapori negri de brocat, fin, cu rude complecși gata. E de notat că bunătatea fam. Roșu. ne-a mai înzestrat biserica în 1931, cu încă 2 prapori.

2. Dl. Aron Costea cu d-na Laura ne-a donat iarăși un rând frumos de odăjdii negre.

3. Dl. Ignat Borș șeful exploat. miniere „Albini“ și cu văd. Catilina Dârlea, o evanghelle nouă, compactată solid în piele.

4. Văd. Ioana Pope, 2 icoane mari.

5. Elisabeta Piper, o candelă.

6. Dșoara învăț. Dumitra Oprea un frumos purficator cusut.

7. Maria Bozeșan o icoană.

8. Dna preoteasă Anuța Olea cu Dșoara învăț. Elvira Grula un stihar nou.

9. Dl. Iuliu V. Albini din Zlatna, din anul 1936, anual câte 2-3.000 Lei.

10. Dș. E. Grăia un frumos și prețios goblen la altarul Precurratei.

11. Dna preoteasă A. Olea, un ștergar cu alesături și dantelă.

12. Dna Maria Mogaș Zlatna, un tapet persian, la altarul Sf. Anton.

13. Dna Ștefania Meteșan — Zlatna, 3 vase de flori.

14. Dl. Iuliu Albini-jun. pe lângă alte contribuțiuni și aurirea cupel potirului.

Tuturor acestor buni credincioși donatori le aducem și pe această cale, călduroasele noastre mulțumiri, rugând pe bunul Dumnezeu ca să binecuvinteze pe toți cei ce iubesc popoaba casei sale, răsplătindu-le cu harul său cel mai ales!

Pr. paroh Sabin Olea
curator I. Ion Perța
curator II. Const. Homorodean

Parohia Ghirbom în refacere

După instalarea noului păstor sufletesc a Părintelui Victor Negrea la Ghirbom, se vede că din primele zile, după ce a văzut zelul credincioșilor săi, a început să strângă fonduri pentru zidirea unui nou locaș de închinare și mărire lui Dumnezeu, în locul celui vechiu și neîncăpător pentru credincioșii săi numeroși.

De sigur că acest gând măreț a locotit în sufletele credincioșilor din Ghirbom, după ce Părintele le-a arătat, prin frumoase predici în dumineci și sărbători, ce minunat și bun lucru este și vrednic de toată lauda a avea într'un sat o biserică frumoasă, cu turn înalt, care se vede din depărtare și care arată hărnicia și vrednicia acelor credincioși.

Pentru îndeplinirea acestui gând credincioșii s'au hotărât și obligat de bună voie ca, la treieratul grâului care este destul de apropiat, să dea fiscare după puteri și cât le va ajuta Dumnezeu, dela 2 până la 10 feldere de grâu pentru acest scop, — cecece ar face peste 1000 de feldere. Aceste, socotite după prețul zilei, se urcă la o sumă destul de însemnată acum la început.

Părintele Negrea va continua de sigur cu acest îndemn până la sfârșit, văzând că este înțeles de credincioșii săi, așa cum a fost înțeles și ascultat și de credincioșii din parohia din care a plecat de curând, unde a făcut multe lucruri bune și frumoase, cu toate piedecile ce i-se puneau din partea minoritarilor, și pentru care nu va fi uitat niciodată. Bunul Dumnezeu să le ajute.

Plut. rez. Bența Cornei
cantor, Tâmbi

Mihail Kogălniceanu

— 50 de ani dela moartea sa —

În ziua de 20 Iunie anul acesta, s'au împlinit 50 de ani dela moartea anului din cel mai mare bărbat de stat al României Mic: Mihail Kogălniceanu.

S'a născut în Iași, la 6 Septembrie 1817 din neam românesc, după cum însuși mărturisește: „de pe tată și de mamă, din moși strămoși, mă fălesc că sunt român moldovean“. După ce și-a terminat învățătura în țară, Kogălniceanu, fiind ajutat de voevodul Moldovei de atunci, Mihail Sturdza, plecă în străinătate și anume în Franța, iar mai târziu în Germania.

Având darul scrisului, încă de tânăr, la vârstă de abia 20 ani, a scris „Istoria Moldovei și a Munteniei“, arătând lumii originea neamului său.

Reîntorcându-se în țară, scoate mai multe reviste, în jurul cărora strânge pe cel mai bun mânător al condolului de atunci din Principatul

În deosebi a căutat să desgroape izvoarele trecutului nostru istoric, publicând în trei volume cronicile românești, (cele dintâi însemnări referitoare la neamul nostru).

Datorită feluritei sale activități și cunoștințelor sale în toate domeniile, a fost numit profesor de istorie națională la școala cea mai înaltă de atunci din Iași, Academia Mihăileană (școală care mai târziu s'a transformat în Universitatea de azi). Dar, din cauza prea mare dragoste de neam și de tot ceea ce e românesc, n'a putut rămâne multă vreme la această școală, fiindcă Rușii, care erau atunci mai mari în Principat, l-au înlăturat. Totuși prin scrisul său, Kogălniceanu a căutat să trezească și pe mai departe nestinsă flacăra mântuirii, împotriva asupritorilor.

În 1848, la izbucnirea revoluției în Moldova, Mihail Kogălniceanu s'a înrolat în această mișcare de reînnoire națională, alături de cel

Știri

Pentru cetitori. Numărul acesta apare ca număr dublu, 27-28, după numărul trecut, care era să fie al 27-lea, nu a putut apărea, fiindcă, dupăcum V'am anunțat din bună vreme, nu ni-a sosit hârtia decât sâmbătă în 12 Iulie, deși a fost comandată încă din luna Mai. Ca să despăgubim într-o formă oarecare, pe cetitorii noștri, acest număr apare în 12 pagini, ca cel dela Paști. Credem că de aci înainte vom apărea regulat, având hârtia asigurată până în Septembrie, cel mult mersul mai încet al trenurilor și neregularitatea poștelor dacă nu va împiedeca primirea la timp a gazetelor. — Tot deodată vă rugăm foarte mult, binevoiiți a ne trimite abonamentul cât mai curând, că nu mai avem cu ce plăti nici tiparul nici hârtia.

Darul dlui general Antonescu. Domnul general Ion Antonescu, conducătorul Statului, a dăruit două milioane Lei pentru spitalul sf. Spiridon din Iași, Fapta aceasta pilduitoare și mult grăitoare se laudă de sine.

S'a înfinit peștele. Afiam cu bucurie că, în sfârșit, s'a mai înfinit ceva, și anume peștele. Cooperativa de pescuit „Gherdop” din Turnu Severin a redus prețul peștelui dela 120 kg. de crap la 60 Lei și dela 100 Lei kg. de albitură la 50 Lei. Pe urma acestei scăderi a prețului peștelui a început să scadă și prețul păsărilor și al cerneli.

Conscrierea vitelor. Proprietarii sau crescătorii de vaci sunt obligați să declare la primărie animalele, nașterea vițelilor și a vițelilor. Dela primărie vor primi o adeverință despre animalele anunțate. Nu se pot tăia vite sub 2 ani, vitele slabe și porcii de carne sub 90 kg. iară cei de unsoare sub 120 kg. Toate acestea se pot totuși tăia, dacă și-au rupt vreun picior ori au pățit altceva, însă numai cu autorizație specială.

De aici încolo numai cu Lei se poate plăti în Bucovina și Basarabia ocupată. În Monitorul Oficial a apărut un decret lege, care obligă pe toți acela cari au ruble să le depună deodată la Banca Națională, primind în locul lor Lei. Cel ce nu vor depune rublele vor fi pedepsiți cu închisoare dela 6 luni la 2 ani. Tot atunci s'a oprit să se mai aducă în țară ruble, sub pedeapsă de închisoare dela 2 la 5 ani.

Țăran pedepsit pentru iene. Țăranul Ilie M. Scornea din comuna Pojoru județului Gorj a fost pedepsit cu amendă de Lei 2000, pentru că, având 20 hectare de pământ bun nu a însemănat mai multe hectare nici nu și-a îngrijit pomii. Bine l-a făcutul în zilele grele de astăzi nu este îngăduit să lăsam nici o palmă de loc neîntrebuințată.

Să ne ferim de primejdie. Acela cari au în grijă lor viața și avutul tuturor cetățenilor sfătuesc pe fiecare om să se păzească de avioane. Deoarece dușmanii noștri zboară pe deasupra țării în avioane vopsele în semnele avioanelor germane, crucea neagră sau în tricolorul românesc, locuitorii țării sunt sfătuiți, să se ferească chiar și atunci când vor vedea avioane cari poartă aceste semne. Populația mai este sfătuită apoi, să nu ridice pachetele aruncate de avioanele dușmane. — Paza bună trece primejdia rea.

Rugăciunile copiilor sunt mai ascultate de Domnul îndurătorilor decât ale noastre, ale păcătoșilor. De aceea au adunat părinții călugări asumpționiști dela „Casa Domnului”, în

ziua de Sânpetru, pe toți copiii din Blaj ajuși la anul priceperii și l-au dus la bisericuța din Cărbunari, unde s'au rugat lui Dumnezeu pentru pacea a toată lumea și pentru biruința armatelor noastre. Sf. liturghie a fost slujită de trei preoți. Predica a rostit-o păr. călugăr Vasile Cristea. După masă s'a făcut și o procesiune euharistică, după care a vorbit păr. secretar mitropolitan Dr. Alexandru Todea despre sf. împărățenie, arătând totdeodată, cât de mult ține Papa la nevinovăția copiilor.

Pentru ajutorarea gazetei noastre marele proprietar de mine de aur dl Iuliu Albin delă Zetina a binevoit a ne trimite suma de Lei 500. Îi mulțumim și pe calea aceasta și aducem la cunoștința cetitorilor noștri că D.-Sa plătește regulat 60 abonamente la an, pe cari le împărțește între muncitorii săi minieri. Câți bocotani nu mai avem noi în țară, dar nici unul nu face ceea ce face domnul Iuliu Albin. D.-Sa împărțește gratuit 60 de exemplare din „Unirea Poporului”, săptămână de săptămână, între muncitorii săi și, ajută și gazeta noastră.

O vacă cu trei viței. Vaca aceasta o are săteanul Nicolae Delureanu din comuna Colanu, județul Dâmbovița. Mai în zilele trecute această vacă a fătat 3 viței. Nu se poate spune că vaca nu l-a adus un frumos câștig stăpânului său.

Răsplătirea unui țăran. Săteanul Gheorghe I. Lațu din comuna Duda, județul Fălciu, a descoperit un spion bolșevic, a pus mâna pe el și l-a predat jandarmeriei. Dl vicepreședinte al Consiliului de Miniștri Mihail A. Antonescu a poruncit să l-se dea 20000 Lei și l-a propus Măiestrii Sale ca să fie decorat.

Doi îndrăgostiți s'au sinucis. Anița Ciuparu, absolventă a liceului comercial din Cluj și funcționară la fabrica de sticlărie din Turda, iubea pe funcționarul Purcaru Alexandra dela aceeași fabrică. El au cerut tatălul fetel, să le dea voie să se căsătorească, dară acesta i-a respins în mai multe rânduri. În ziua de 4 Iulie au hotărât să se puște, cesace au și făcut într-o cameră a hotelului New-York din Turda. Acuma Ciuparu Ion, om de serviciu la Banca Centrală din Turda și tatăl fetel, și soția sa poate să se tragă de cap pentru marea nedreptate făcută fetel lor. Încăpăținarea lor a dus la nenorocirea a doi tineri, la neliniștea lui sufletească în lumea aceasta și la pierderea fericirii veșnice a două sau chiar patru suflete. Părinții prea încăpăținați și nenorocesc copiii și se nenorocesc și pe sine.

Pentru ceice ne trimit bani. Ceice ne trimit bani prin mandat postal au voie să scrie pe coupon pentru ce trimit banii. Aceasta în baza ordinului ministerial. Însă vor spune funcționarului cărui îl predau banii că n'an scris nimic pe coupon decât că pentru ce trimit banii.

Mulțumită publică. D na Ana Milea a binevoit a dărui bisericii noastre din Bazna în anul trecut scocurile pentru biserică, apoi un potir, toate îmbrăcămintele sfântului altar, un rând de odăjdii, și acuma mai nou un chivot de metal și câte o icoană a invierii pe amândouă tetrapoduri, atât la bărbați, cât și la femei. Îi mulțumim și pe această cale, dorind ca bunul Dumnezeu să-i răsplătească înmilit. Curatorul bisericii.

† **Silviu Ciunganu**, învățător-director confesional gr.-cat., pensionar, în etate de 61 ani, a răposat în ziua de 3 Iulie 1941, la ora 4 după amiază. Rămășițele pământegii au fost așezate spre veșnică odihnă după ritul bisericii gr.-cat. române în cimitirul din Turda Nouă, Duminecă, la 6 Iulie 1941, la ora 3 după amiază, în vecl pomenirea lui!

tinerei familiei. Rolul pe care l-a avut în revoluția aceasta a fost foarte însemnat, el a fost acela care a cerut prin grai și scris *Unirea Moldovei cu Muntenia*, fapt care s'a și împlinit la 1859, când s'a făcut unirea Principatelor sub Cuza Vodă.

În tot timpul domniei sale, Cuza-Vodă l-a avut pe Kogălniceanu ca cel mai bun și mai apropiat sfetnic. De numele lui Mihail Kogălniceanu sunt legate cele mai importante reforme (leg.) ca: secularizarea averilor mănăstirești (1863), averi luate din mâna călogărilor greci, *Improprietărea țărănilor* (1864) eliberarea țiganilor etc.

Pe timpul Regelui Carol I a ocupat iarăși demnități (funcții) înalte, fiind ministru. După războiul raso-româno-turc dela 1877 (*războiul de independență*) el a susținut, în congresul dela Berlin, (1878) drepturile noastre asupra Basarabiei, asupra căreia Rușii hrăpăreți au pus mâna.

Pentru meritele sale deosebite ca scriitor, orator (vorbitor) și om politic, Academia Română l-a ales membru al ei (a fost chiar și președinte al acestei înalte instituții de cultură). A fost unul din cei mai însemnați români ai secolului al XIX-lea și care prin faptele sale a contribuit la crearea României moderne, fiind unul din stâlpii de temelie ai națiunii române.

A murit la 20 Iunie 1891, câteva săptămâni după prietenul său Ion C. Brătianu. Așezarea lui să fie pură în inimile tuturor Românilor. T. S.

Cărți nouă

Euhologhion sau Moltvenic cuprindând rânduita sf. Taine precum și alte slujbe rugăciuni la toată trebuința credincioșilor, cum din nou revăzut și întregit și a patra ed. tipărit cu litere strabune, cu binecuvântarea înaltpreasfințitului D. D. Alexandru Nicolescu arhiepiscop și mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș. Blaj, Tipografia Seminarului Arhiepiscopescan 1940; 359 pagini de mărimea 25/17 cm., legat în pânză neagră, cu călcâi de piele, prețul Lei 600.

Moltvenicul mult așteptat iată că a apărut! Dacă a fost mult așteptat, a fost vrednic să fie așteptat, căci mai rar o carte bisericască atât de frumoasă și de bine lucrată ca aceasta. Ți-s mai mare dragul să o ai în mână și să o deschizi! Ușa împărătească a iconostasului catedralei din Blaj de pe copertă par'că și spune că aceasta e o carte bisericască, fără de care totul și cantorul nu poate face nici un pas. Apoi titlu minunată, tiparul în două culori, foarte frumos și bine ales, împărțit în două coloane, ca să se poată citi cât mai ușor, toate, toate te atrag tot mai mult.

Însuși cuprinsul e întocmit de așa, ca să poți citi rugăciunea sau molitva pe care o cauți cât mai ușor. Iată în rânduita sf. boțas, a sf. mir, a sf. mărțurii, a sf. căsătorii; maslui, slujirea apei, grija de bolnavi, diferitele feluri de înmormântări, părăstarea, căsătorii, diferite cereri la boale și neputințe, dăhuri și necurate. Vin apoi diferitele feluri de rugăciuni pe care rostesc la casă și curte, în grădină, la vie, la holde, la Rusalii. Urmează cele în legătură cu umbra vremurilor, cutremur, foamete, ciumă, boli molipsitoare, războaie și tulburări. Apoi alte rânduite și rugăciuni teletorite, cele în legătură cu biserică, troițele, cimitirul, odăjdiiile, vasele sfinte, clopotele, iar la sfârșit te dă și Mineiul anului întreg.

Cartea e tipărită cu litere mari, citețe. Pretutindeni sunt explicații, cari de cari mai frumoase și mai interesante. Pe toate le întrec însă limba frumoasă, melodioasă, cu mireasmă de tămâie, dulce și românească, cum n'am mai avut.

La sfârșit se făgăduiește că se vor tipări rânduite și rugăciunile arhieresti în cartea Arhieraticonului și că se rostesc pentru anumite prilejuri de serbări și sărbători în noua carte a Doxologiilor.

Cartea a îngrijit-o Comisiunea Mitropolită pentru revizuirea cărților bisericești, în frunte cu păr. vicar general și preposit Dr. Victor Macaveiu, care mai mult a obosit și s'a străduit și care poate fi mulțumit că această carte într'adavăr de toată frumusețea, care nu poate lipsi din mâna nici unui preot și a nici unui cantor.



Inecul

Cu venirea verei, au început Inecurile la scaldă, de aceea cred că este bine să se știe unele lucruri în legătură cu ele, pentru a putea readuce la viață pe mulți cari atunci când sunt scoși din apă, ne par a fi morți.

Prin Inec viața omului nu se stinge dintr'o dată, cum prin trăsnet ori în alte accidente se stinge. Celui Inecat mai întâi i se oprește respirația. Canalele pe unde merge aerul în plămâni se înfundă cu apă și răsuflarea este tăiată.

Firul vieții, de Dumnezeu lăsat viețuitoarelor, nu se lasă însă așa de ușor curmat. Cât nu se sbate un pui căruia i s'a tăiat capul, până a-și da sfârșitul, dară troscoțelul bătut în cărare de talpa tuturor trecătorilor cât dor de viață nu are, de nu se lasă fără a inverzi din nou. Nu mai puțin dor de viață are inima omului, care la cel Inecat în momentul când este înădușit bate cu o putere nebănuită, ca după ce răsuflarea s'a oprit, ea să-și încetineze bătaia, așteptând salvarea, ori de nu pe Inecul, să se stingă ca o umbră trecătoare a unui nor fugar.

Cel Inecat dacă este scos după câteva minute sau chiar o jumătate oră și mai mult uneori, poate fi readus la viață, atâta vreme cât inima sa mai svâcnește chiar așa de slab că urechea pusă pe pieptul lui nu mai aude nimic și pulsul, bătaia, dela mână sa nu se mai simte.

Să se știe însă, că la cel Inecat scos din apă după scurtă vreme dela scufundare, moartea sa poate fi numai aparentă. Să se caute a se da ajutorul imediat și cu toată nădejdea de aducere la viață. Se va așeza Inecatul pe țărâmul apei cu capul în jos și fața spre pământ, ca apa din plămâni să iasă afară.

Se va deschide la repezeală gura lui ca să fie desclășată și desfundată de nisip și tot ce a intrat în el. Se va apăsa puternic pe coaste ca din plămân să fie dată afară toată apa. Apăsarea pe plămân se va face de 20—30 ori pe minut, adică așa cam de câte ori răsuflă omul într'un minut. Din când în când se va întoarce Inecatul cu fața în sus și în momentul când nu-i apăsa nimeni pe plămână adică atunci, când „inspira“ plămâna Inecatului, să punem gura noastră pe gura Inecatului și îi suflăm în gură așa de puternic de să-i umflăm plămâna lui cu aer din plămâna noastră, să-i redăm răsuflarea lui cu răsuflarea noastră.

Cine vrea să readucă la viață un Inecat trebuie să fie om plin de nădejde și cu multă voință, deoarece uneori trebănesc un ceas, două și chiar după mai multe ceasuri de trudă, abia poate fi readus la viață cel Inecat făcându-i-se această așa zisă „respirație artificială“.

Respirația artificială la cei Inecați se va face, ținându-l cu capul mai jos decât trupul, cu fața în spre pământ apoi pe o dungă, pe spate, ridicându-i mâinile în sus apăsându-le pe piept cu multă forță,

cu multă răbdare, de 20—30 ori pe minut, vreme de ceasuri chiar, fără de a pierde nădejdea readucerii sale la viață.

Vara se întâmplă adeseori că se Inecă copii mici în ciubere cu apă ori se Inecă oamenii în ape mai mici, de unde fiind scoși li se poate da ajutorul amintit mai sus și să se readucă la viață, cum se readuc atâția copii nou născuți, înădușiți de apa din pântecul mamei lor ori sogramăți cu funia buricului.

De întâmplător, în apropierea celui Inecat, este un medic, acesta li va putea face injecții pentru inimă, masaj pe inimă, sau anumite injecții chiar în inimă cari li readuc cu siguranță la viață.

Nu uitați nici când că firul vieții omului Inecat nu se stinge odată cu oprirea respirației și că prin muncă trudnică de câteva ceasuri chiar, cel Inecat poate fi readus la viață din moartea sa aparentă.

Dr. I. Frățilă

Pentru ce nu se poate păstra făina de cucuruz

Toată lumea știe că, până când făina de grâu se păstrează foarte bine, cea de cucuruz se strică, de n'o mai mănâcă nici porcii. Care este cauza? Germenele grăunțului de cucuruz conține un fel de ulei foarte prețios și fin, care se răncezește iute și astfel strică făina. Învățații acum lucrează din greu la scoaterea din grăuntele de cucuruz a germenului, pe care-l întrebuințează pentru a scoate din el uleiul. În forma aceasta în viitor se va trimite cucuruzul mai întâi la fabrica de ulei, unde vor scoate din el germenul, iar ceea ce a rămas din grăunțe se va duce la moară, iară făina ce se va scoate acum, nu se va mai strica, ci se va putea păstra ani de zile. În schimb din germen se va scoate uleiul acela fin, gustos și prețios, foarte bun de mâncare, iar ceea ce rămâne din grăunte după scoaterea germenului se va da vitelor și porcilor de mâncare, în forma aceasta în viitor vom scoate din cucuruz regulat trei folioase.

„PATRIA“

Institut de Cred. și Econ. Soc. Anon., Blaj.

Bilanț anual încheiat la 31 Decembrie 1940

ACTIV. Casa: numerar efectiv Lei 591.421; Disponibil la B. N. R. și C. E. C. Lei 144.542; Total Lei 735.963; Disponibil la bănci: în țară Lei 21.191; portofoliul de titluri: titluri românești: cu venit fix: Efecte publice val. nom. Lei 1.120.000; val. reală Lei 1.021.400; Cu venit variabil: Acțiuni cotate la Bursă val. nom. Lei 272.000; val. reală Lei 246.020; Acțiuni necotate la Bursă val. nom. Lei 720.500; val. reală lei 272.100; Total Lei 1.539.520; Efectele fondului de rezervă legal: Efecte publice garantate de Stat val. nom. lei 117.000; val. reală Lei 55.700; Total Lei 55.700; Efectele fondului de pensie val. nom. Lei 1.356.500 val. reală Lei 339.125; Total Lei 339.125; Portofoliul de scont, plătit în țară: Cambii cu gir: în Portofoliu Lei 767.390; Reescontat la B. N. R. Lei 428.700; Total Lei 1.196.090; Cambii cu acoperire ipotecară: în Portofoliu Lei 3.192.850; Reescontat la B. N. R. Lei 9.809.900; Total Lei 13.002.750; Total general Lei 14.198.840; Din care în suferință: în Portofoliu Lei 38.170; Total Lei 38.170; Debitori: din țară: Debitori fără garanții ipotecare Lei 898.521; Debitori cu acoperire ipotecară Lei 4.256.282; Total Lei 5.154.803; Creanțe în conversiune leg. 7. IV. 1934: în Portofoliu Lei 15.305.424; Reescontat la Creditul Industrial Lei 100.939; Total Lei 15.406.363; Pierderi din leg. 7. IV. 1934 Lei 18.438; Amortizat în cursul anului Lei 18.438; Imobile pentru uzul propriu Lei 1.500.000; Alte imobile Lei 2.450.748; Amortizat în cursul anului Lei 50.748; Total Lei 2.400.000; Total general Lei 3.900.000; Mobilier Lei 30.000; Conturi diverse Lei 15.959; Conturi tranzitorii Lei 50.201; Total general Activ Lei 41.447.665.

Conturi de ordine: Activ. Cauțiuni statutare Lei 450.000; Efecte comerciale în gaj Lei 1.560.950; Depozite de titluri în păstrare Lei 189.560; Ipotece Lei 23.975.700; Total Conturi de ordine Activ Lei 26.176.000.

PASIV. Capital social Lei 10.000.000; Fonduri de rezervă: Rezervă legală Lei 125.000; Rezervă statutară Lei 350.000; Alte fonduri (I. M. Moldovan) 100.000; Total Lei 575.000; Fonduri de amortisment: pentru creanțe dubioase Lei 600.000; Diferență de curs nerealizată la Portofoliul de titluri Lei 25.900; Fond de pensie a funcționarilor Lei 1.400.000; Depuneri spre fructificare: depuneri noi, cu livrete de economii nominative dar plătibile la purtător, pe termen Lei 5.129.579; Depuneri vechi, reduse prin aranjament 758.239; Total Lei 5.887.818; Creditori din țară: Creditori reduși, sold neexigibil Lei 305.937; Creditori noi: împrumut pe termen lung Lei 11.716.480; Total Lei 12.022.417; Angajamente de reescont: în țară, curente la B. N. R. Lei 10.238.600; în conversiune la Creditul Industrial 100.939; Total Lei 10.339.539; Conturi diverse Lei 65.602; Conturi tranzitorii Lei 220.189; Beneficiu net Lei 311.200; Total general Pasiv Lei 41.447.665.

Conturi de ordine: Pasiv. Deponenți de statutare Lei 450.000; Deponenți de Efecte comerciale în gaj Lei 1.560.950; Deponenți de titluri în păstrare Lei 189.560; Deponenți de ipotece Lei 23.975.700; Total Conturi de ordine Pasiv Lei 26.176.200.

Profit și Pierdere încheiat la 31 Dec. 1940

Debit. Cheltuieli de administrație: salarii 290.475; Pensii Lei 77.740; Total Lei 368.215; Diverse 180.436; Total general Lei 548.651; Impozite și Taxe Lei 191.240; Dobânzi plătite la depuneri Lei 13.825; La reescont Lei 318.915; Total Lei 332.740; Amortizări la pierderile din legea 7. IV. 1934 Lei 18.438; La imobile Lei 50.748; Total Lei 69.186; Profit net Lei 311.200; Total Debit Lei 1.453.323.

Credit. Dobânzi încasate: dela Portofoliul de scont Lei 849.795; Dela Debitori 172.039; Total Lei 1.021.834; Comisioane încasate Lei 116.239; Venitul Portofoliului de titluri Lei 45.752; Venitul imobilelor Lei 246.425; Încasări din creanțe amortizate Lei 23.073; Total Credit Lei 1.453.325.

Consiliul de Administrație
Comitetul de cenzori

Tribunalul Târnava-Mică, Dumbrăveni

Conform deciziei Nr. 5/96/1941, s'a dispus publicarea prezentului Bilanț în Buletinul Oficial Banca și în Monitorul Oficial.

Nr. Fsoc. 595/1941.

Dumbrăveni, la 2 Mai 1941.

Președinte (vs) Mihail Popescu
Grefier (ss) Nicolae Șanca

34 (1-1)

Poșta gazetei

Nr. 7307 Spac Fl. Am primit suma de Lei 150.

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

Nr. 91/1941

Publicație de licitație

Subsemnatul șef Portărel prin această publicație în baza deciziei No. G. 1143/1941 a judecătoriei mixte Blaj, în favorul reclamantului Barnca Gavrilă repr. prin avocatul Dr. Alexandru Vamoșiu din Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 3000 lei bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 23 Iulie 1941 ora 15 p.m. la fața locului în Nadeș la domiciliul următorului Nr. C. 316 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci, 1 iapă, 1 vițel, 1 car în valoare de 28000 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Dumbrăveni la 1 Iulie 1941.

72 (1-1)

șef portărel. INDESCRIFABIL

Zidire de biserică

Parohia gr. cat. Ormeniș dă în lucrare reedificarea bisericii deteriorată și publică concurs de licitație pentru reconstruirea bisericii care se va ține în ziua de 20 Iulie 1941, ora 2 p.m. în com. Ormeniș, jud. A'bs, protopopiatul Aind.

Proiectul și caietul de sarcini se pot vedea în orice timp la curatorul prim din Ormeniș. Curatorul își rezervă dreptul ca în caz că nu vor fi concurenți să dea lucrarea prin bană învoială.

Ormeniș la 7 Iulie 1941.

Florian Cristea
curator prim

73 (1-1)

I. Cordoș
paroh

Bade Ștefane

(Vârsta sfântului apostol Petru)

E adevărat că nu ți am mai scris de mult. Pricina poate să fie tulburarea asta mare în țara în care trăim, căci tot atât de adevărat este că nici dumneata nu mi-ai scris.

M'am bucurat mult când ți-am primit scrisoarea, și mă și grăbesc a-ți răspunde la tot ce m'ai întrebat.

Imi spui că ai cumpărat o icoană, care poate pe sfântul Petru când s'a aruncat în valurile turbate ale mării Tiberiadei, ca să ajungă mai de grabă la Mântuitorul care umbra deasupra valorilor ca pe pământ uscat. Imi spui că icoana e foarte frumoasă și, privind Mântuitorul îl întinde lui Petru mâna ca să nu se cufunde, par'că azi zicându-i-se: — Petru credinciosule, pentru ce te-ai îndoi?

Imi spui însă că sfântul Petru și-se pare tare bătrân. Pieșuv, zbârcit la față și slab, de par'că ar fi de vre-o optzeci de ani. Mă întrebi, cum de câți ani ar fi putut fi sfântul Petru atunci, decă pe când umbra cu Mântuitorul?

La asta îți răspund:

Istoria bisericească ne spune că sfântul Petru și-a dat viața de odată cu sfântul Pavel, în Roma, la 29 Iunie anul 67 dela nașterea Mântuitorului. Dacă pornim dela anul acesta napoi până la timpul patimilor Mântuitorului, trebuie să lăsăm înapoi vre-o 34 de ani, de aceea tot istoria bisericească ne spune că Mântuitorul pe când a pățimit avea vârsta de vre-o 33 de ani.

Dacă la timpul când sfântul Petru umbra cu Mântuitorul ar fi avut vre-o 70-80 de ani, precum se vede nu numai în icoana dumitale și în altele multe, ar însemna că la moarte ar fi avut mai mult de o sută de ani, ceace nu se poate bănuși, căci sfântul Petru a predicat Evanghelia până când a ajuns în temniță. Ba încă și în temniță a mai predicat, și chiar a bolezat, precum ne spune tradiția veche, și precum se poate vedea și azi izvorul în temnița numită „Mamertina” din Roma, de unde sfântul apostol și căpetenie al apostolilor a fost dus la moarte. Omul de o sută de ani însă, nu mai are curajul și tăria de a mai predica, precum a avut sfântul Petru până în momentul din urmă, când singur și-a cerut moartea prin răstignire cu capul în jos, la poartele de la „Vatican”, unde azi se înalță măreața biserică minunată care îi poartă numele. Sfântul Petru a fost cu mult mai tânăr de o sută de ani, când și-a dat viața, la anul 67.

Prin icoane, sfântul Petru aproape întotdeauna e arătat chel, adecă fără păr pe cap, sau cu păr aib ca lăna oii. Prin Roma însă, chipul sfântului Petru nu e chel, nici capul lui nu e cărunt.

Într'un cimitir sau „catacombă” din Roma s'a găsit o medalie, un ban mare, care pe o parte are chipul sfântului apostol Petru iar pe alta al sfântului Pavel. Sfinții părinți și bătrânii pricepuși întru tălmăcirea scrierilor vechi, văd că chipul acela este tocmai de pe timpul când amândoi apostolii trăiau și predica în Roma. Chipul acelei medalii am avut norocul să-l văd și eu, și după el e făcută statueta mare de bronz, adecă de aramă amestecată cu cositor, zinc, aluminiu și plumb, care se află în mijlocul bisericii sfântului Petru din Roma.

După medalie și statuă, sfântul Petru arată bărbat ca la 60 de ani, cu părul des și creț. Sfântul Pavel arată ceva mai bătrân, cu părul și barba mai lungă și cu fața mai îmbătrânită. Despre sfântul Pavel însă știm că era cam de aceeași vârstă cu Mântuitorul Isus

Hristos. Poate cu vre-un an ori doi mai tânăr ori mai bătrân. După medalia aceea s'ar putea zice, că după înfățișare, Petru ar fi mai tânăr cu vre-o doi-trei ani, și poate și cu mai mulți, decât Pavel.

Sfinții Părinți ne spun însă, că sfântul Pavel era din firea lui mai slăbuț și bolnăvicios, pe când sfântul Petru era voinic și robust, adecă vâjos și tare, până la moarte. Se poate deci să fi fost amândoi cam de aceeași vârstă, numai că sfântul Pavel, din cauza sănătății sale mai slăbuțe, să fi părut mai îmbătrânit. Despre amândoi s'ar putea zice însă că sunt bărbați ca la 60 de ani.

Urmeză însă întrebarea, când s'a făcut medalia aceea?

Niște profesori învățați întru tălmăcirea scrierilor vechi, ca Mommsen, De Rossi, Marucchi, ș. a. zic că medalia aceea a fost făcută de un creștin meșter întru topirea aurului și întru scobirea chipurilor pe medalii. El a făcut una, după chipul adevărat al sfinților apostoli, după cari s'au vărsat mai multe, căci mulți creștini voiau să aibă chipul celor doi voievozi ai apostolilor. Chipul a fost făcut adecă într'un timp când amândoi apostolii se aflau în Roma.

Despre sfântul Petru știm că a mers în Roma, după ce a scăpat din temniță unde îl aruncase Irod Agripa, adecă pe la anul 40-41 dela nașterea Domnului. Sfântul Pavel însă, pentru prima dată a ajuns în Roma pe la anul 60-61 adecă abia la 20 de ani după Petru. Medalia a putut să fie făcută deci numai după anul acesta, adecă după 61, și chipurile apostolilor par într'adevăr de vârsta aceea, adecă de 60-61 de ani.

Putem zice deci aproape cu siguranță, că apostolii Petru și Pavel au avut cam aceeași vârstă cu Mântuitorul. Petru, când a fost ales apostol, va fi avut vârsta de vre-o 30 de ani iar când a fost răstignit cu capul în jos la poartele dealului „Vatican” din Roma, pentru credința în învățătorul său Isus Hristos, va fi avut vârsta de vre-o 67-68 de ani; și tot asemenea sfântul Pavel.

Greșesc deci pictorii și iconarii cari în chipuesc pe sfântul Petru așa bătrân, când încă se află alături de Mântuitorul. El nu-și dau seama că sfântul Petru a mai trăit după învierea Domnului încă vre-o 34 de ani, iar tradiția veche și sfinții părinți numai despre sfântul Ioan Evanghelistul ne spun că ar fi ajuns sau ar fi chiar trecut peste suta de ani. Nici ne mai putea vorbi însă altceva în zilele cele din urmă ale vieții sale, decât: — Fiilor, iubiiți vă unul pe altu! — Petru însă a fost voinic și vâjos până la moarte, semn că el nu trecuse peste 70 de ani.

Atâta putem culege din cărțile vechi despre vârsta sfântului Petru, și părerea asta se pare cea mai aproape de adevăr, așa încât putem să o ținem, până când se va afla cineva care să ne dovedească altceva, cu argumente, și dovezi mai tari și mai bune decât acestea.

N. Lupu

În retragerea lor trupele bolșevicilor au prădat totul, omorând femeile și copiii. Trupele aliate cari au înaintat pe pe pământul Ucrainei au găsit unele sate și orașe aproape pustii. Locuitorii au fost izgojniți de trupele de bolșevici, cari s'au retras. Numai după câteva zile s'au lăsat câțiva bărbați și femei, cari au eșit din ascunzătorii. Bătrânii dintr'un sat de pe râul Stry au povestit plângând că bolșevicii au luat cu ei vitele, păsările și n'au lăsat în urmă nici măcar un porc sau un cal. Țăranii cari s'au împotrivit au fost împușcați. Într'o pivniță au fost găsite cadavrele a 11 femei bărbați și copii.

ISUS

De două mii de ani Stăpânul veșniciei, Domnul Isus, este înălțat mai pre sus de toate. Numele Lui se vestește pretutindeni, pentru ca toți să-l cunoască, să i-se închine Lui, să-l preamărească pe El, Soarele Dreptății veșnice. Lumina Lui strălucește cu putere dealungul vecurilor peste vremuri, peste cernirea vremilor, luminând inimile oamenilor, mângându-le și umplându-le de pacea Lui neperitoare.

De două mii de ani Isus cu mâinile străpânse de cuie, bate la ușile inimilor noastre, să-i deschidem, să-l primim, pentru ca trăind viața împreună cu El și El cu noi, să nu ne fie așa de amare zilele, să fim veseli, bucurându-n' nencetat, având-ul pe El adăpost și sprijin totdeauna în născzurile noastre.

Dar câți îi primesc astăzi pe El? Câți și-au predat viața cu totul Lui și păzesc cuvântul Său?

Vai, lumea de astăzi se departă de El, lumea de azi nu-l mai ascultă pe Isus, lumea de astăzi fuge de Isus, Stăpânul vieții noastre... Păcate grele au împânzit pământul...

Fratele meu, ce stai trist și ești neliniștit, văzând nesiguranța de sub soare? Vino la Isus. El este scutul și adăpostul nostru de totdeauna, Nu căuta ajutor la oameni! Oamenii nu pot să-ți ajute, oamenii te năvălă, vino la Isus, El te mângâie, El te așteaptă, El te scoate din nevoi.

O, pe câți i-a ajutat El, câți desnădăjduiți, cerându-i mila Lui, au fost salvați! Câți păcătoși, alergând la sânul Lui plângând cu lacrimi, au primit iertare! O, câți loviți de soartă i-au căutat pe El și s'au alipit la pieptul Lui, rămânând lângă El pe vecie!

Vino, frate, la Isus! El te așteaptă, te primește. Lasă lumea înșelătoare, predă-ți viața Lui, începe o viață nouă cu El, și El îți va umple sufletul de bucurie, și îți va da viața și fericirea veșnică.

Vino astăzi, vino chiar acum, vino la Isus.. la Isus!.

Iacob Suciu, țaran,
Valea Largă

O fundațiune rară

Păr. Gh. Șerban din Viștea de Jos ne scrie că Păr. Nicolae Șandru din Constanța, de obârșie din Viștea de Jos, a făcut o fundație de 50.000 Lei, la biserică din Viștea de Jos — drept pomenire a tatălui său mort acolo — din venitul căreia să se plătească, an de an, atâta vreme cât va trăi această gazetă, câte un abonament pentru un credincios din parohie.

Am rămas, vă murmurăm sincer, dragi cetitori, foarte uimiți, când am citit această știre, care, credem, că cu drept cuvânt, vă va surprinde și pe D-Voastră.

E ceva ce nu s'a mai pomenit la noi! Și chiar de aceea ne ținem de cea mai plăcută a noastră datorință, să vestim această raritate cetitorilor noștri.

O fundațiune, din venitul căreia să se plătească un abonament pentru un credincios din cutare parohie, e o idee minunată. Păr. Nicolae Șandru s'a îngrijit adecă pentru totdeauna de hrana sufletetească a unui credincios. Mare lucru la noi așa ceva!

Noi încreștăm la răboj această adevărată minune, ca să vadă cetitorii noștri că mai sunt încă oameni de înimă, cari înțeleg, ce mare binefacere este o gazetă bună pentru poporul nostru!

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

La culesul bucatelor

Suntem în pragul secerișului. Holda a crescut înaltă în pai cu spic greu făgăduitor de recoltă bună și bogată. Pe întinsul ogoarelor plugarii se vor întrece, nu peste mult, să culce în lungul brazdelor podoaba de spice aurii.

An bun, an de belșug și roadă multă. Pentru plugari înseamnă bucurie și mândrie, nădejdi multe de mai bine; pentru țară înseamnă ușurare, o grijă mare înlăturată, după un an greu, în care foamea a bătut mereu la ușa României.

O seamă de gânduri ne vin înainte, acum, când suntem în prag de seceriș, de recoltă nouă, multă și bogată.

Întâi pentru plugari și în rândul al doilea pentru aceia cari au în mână soartea plugarilor, bunul lor, pentru aceia cari hotărăsc prețul acestei noi recolte.

Recolta este frumoasă într'adevăr. Așa spun veștile cari vin din toate părțile țării. Dar acum, la strânsul ei, plugarii să fie cu mare băgare de seamă. Să nu se lase conduși de vorba: „La casă mare nu se cunoaște de unde iei.”

Să se grăbească întâi cu secerișul, pentru că să nu fie holda răscoptă. Mai bine s'o taie în pârghă, când nu se pierde așa de multe spice și grăunțe. Să fie apoi cu mare băgare de seamă la strânsul spicelor și grăunțelor. O pierdere cât de neînsemnată, numai de un snopdoi, — deși se pierde și mai mult — în gospodăria fiecărui plugar, înseamnă zeci de vagoane de grâu pentru țară. Azi însă țara are lipsă de fiecare bob de grâu, de aceea trebuie grijă mare la secere, adunat, cărat acasă, îmblătit, așezat în magazii. Fiecare plugar să se gândească la aceea că paguba, risipa întâmplată în cuprinsul averii lui, nu este numai a sa, ci a țării întregi.

Avem prea mare lipsă de bucate, prea multe lipsuri în țară, ca să nu ne gândim la acestea.

Și mai este ceva la care ne gândim cu toții și trebuie să ne gândim, prețul grâului. Care va fi prețul noiei recolte? Dela prețul grâului trebuie să primească prețul toate lucrurile pe piață și în prăvălii. Acesta trebuie să fie potrivit cu viața, cu prețul și cu puterea de trai a tuturor. Fără pâine nu poate trăi nimeni. De aceea acest preț trebuie să fie potrivit. Plugarii nu trebuie să aștepte un preț prea mare. Nu trebuie să se ajungă acolo, ca să se vândă ferdela de grâu cu 500—600 Lei, adică cu 35—40 Lei koilgramul. Dar prețul grâului nu poate fi nici cum vreau orășenii, adică tot prețul cel vechiu. Aceasta ar însemna să se facă nedreptate plugarilor, intereselor plugărești. Aceia cari fac prețul noiei recolte, trebuie să țină seamă de toate acestea. Să nu neîndreptățească pe nimeni. Să împartă cu aceeași măsură tuturor. Plugarii nu trebuie să lăcomească la prețuri prea mari. Să se gândească la aceea, că nu sunt vremarile pentru împlinirea tuturor dorințelor lor. Nici orășenii nu trebuie însă să ceară ca să rămână tot prețul vechiu.

Trebuie un preț remuneratoriu, adică un preț care să răsplătească cu adevărat muncăplugarilor. Dar acest preț numai prin o înțelegere adevărată a nevoilor plugărești se poate face.

Pedeapsă aspră. Domnul General Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român, a trecut, zilele trecute, printr'una din comunele de pe front și n'a găsit la postul lor nici pe preotul bisericii și nici pe agentul sanitar. D. Sa a poruncit ca amândoi să fie internați în lagăre de muncă. Și așa vor păți, în viitor, cei ce nu-și îndeplinesc datorițele, în vreme ce ostașii noștri își varsă sângele pe front pentru țară.

STIRILE ȘĂPTĂMÂNII



Noul protopop al Brașovului. Duminica în 29 Iunie a fost introdus, de către păr canonic Gheorghe Dănilă din Blaj, noul protopop unit al Brașovului păr. Aurel Ghileș, cărui îl dorim pasorire cât mai lungă și rodnică.

437 ani dela moartea lui Ștefan cel Mare s'au împlinit Miercuri în 2 Iulie. Între împrejurările grele de astăzi nu s'a dat destulă atențiune acestei amintiri, cu toate că tocmai pentru pământul acela a luptat și el, pentru care luptăm și noi astăzi, pentru pământul Basarabiei și al Bucovinei.

Cor de săteni la Bala-Mare. Aflăm din „Tribuna Ardealului” dela Cluj că în ziua de Rusali a cântat în catedrala din Bala-Mare corul sătenilor din Ardușat, condus de absolventul de teologie Vasile Varga.

Ajutor pentru gazetă. Numărul citorilor înțelegători sporește totuși. Zilele trecute dl învățător Dumitru Ilieș din Iclod ne-a dăruit 25 Lei pentru ajutorarea gazetei. Îl mulțumim foarte mult. Din leafa mică ce o primește un învățător acesta este un ajutor mare.

Un cetitor buclușag. Țăranul bogat Petru Mărginean din comuna Urca jud. Turda poartă gazeta noastră, începând cu anul 1930 sub numărul 2091. Nu ne-a plătit decât odată, la 21 Februarie 1940, Lei 300. Ne este dator nu mai puțin de Lei 1380. Provoacă prin preotul satului să ne plătească, a răspuns urît, că nu va plăti nici un ban. Noi îl vestim prin foale tuturor, ca să-l cunoască toată lumea, îl sistăm gazeta și l-am dat pe mâna avocatului nostru. Și până va ieși legea, îl asigurăm că cei 1380 Lei vor fi foarte greu de purtat în lumea cealaltă și încă cu atât mai greu, că a păgubit, cu știința și cu voința, o gazetă creștinească foarte săracă și necăjită, care numai ea știe cum trăiește. Să știe însă badea Petru Mărginean, țăranul bogat din Urca județului Turda, că Dumnezeu nu bate cu băta!

Pentru unul vor fi omorâți 50. Deoarece în zilele din urmă, oameni puși la cale de dușmanii țării noastre au tras focuri de armă asupra soldaților germani și români, stăpânirea a hotărât, să ia împotriva lor cele mai aspre măsuri. Pentru fiecare ostaș german sau român ucis, vor fi ucisți 50 de evrei și comuniști.

Un furt de 4 milioane lei în aur și argint. În săptămâna trecută a fost făcut un furt mare la un sătean înstărit din comuna Boduleasa din Oltenia. Noaptea, între ceasurile 12 și 1, o ceată de hoși a intrat în casa săteanului Radu I Bădan, pe care l-au legat și l-au chinuit într'un câmp îngrozitor. Țăhararii au prins apoi pe soția și pe servitoarea săteanului. Le-au legat și pe ele și au început să caute după bani. N'au trebuit să caute mult, căci, deschizând casa de bani, au aflat aproape 3 milioane lei, bani de aur și argint, un lanț de aur și alte lucruri de aur, toate în valoare de un milion de lei. După această ispravă țăhararii au plecat în câmp, unde au avut cașii. Fiind înștiințați jandarmii, plutonierul Radu Ion din comună a început urmărirea țăharilor și a izbutit să prindă pe o parte din ei.

Nu se mai pot scoate bani de metal din țară. Ministerul de finanțe a oprit ca pe viitor să se mai scoată din țară monetele metalice. Aceia cari călătoresc în străinătate vor lua cu ei numai bani de hârtie.

America țară jidovită. După socoteala făcută nu de mult, în orașul New York din America sunt numai 438 biserici catolice și 190 biserici protestante, pe când sinagoge sunt peste 1000. Această socoteală arată că America este o țară jidovită.

O grenadă care nimiceste flacăra. În Japonia s'a descoperit o armă de luptă năunată. Este vorba de o nouă grenadă, care are puterea de a nimici flăcările. Cu ajutorul acestei grenade un foc cât de puternic poate fi stins în 20 de secunde. Militarii japonezi au și făcut încercări de stingere a focului cu ajutorul acestei grenade. Într'un câmp au construit patru case, peste care au aruncat bombe incendiare. După aceasta au intrat în lucră echipele de stingători, cari cu ajutorul nouilor grenade au stins focul în câteva secunde.

Ana Pauker a fost numită general la bolșevici. Unii din cititorii gazetei noastre poate că își mai aduc aminte de vestita comunistă dela noi din țară, pe nume Ana Pauker. Mai în anii trecuți ea făcea în voie propagandă bolșevică în țara românească și prin gazetele jidovești, în mare cinste pe vremea aceea, își împrăștiă otrava învățătorilor bolșevici. Pentru faptele ei așa de primejdioase pentru țară, ea, împreună cu mai mulți tovarăși, tot jidanul get-beget, a fost judecată și osândită la închisoare. Azi Ana Pauker se găsește în Rusia și pentru ceea ce a făcut în România, Stalin a răsplătit-o împărătește, numind-o general în armata bolșevică. În fruntea hoardelor roșii, fosta comunistă din România, cutreacă satele Rusiei, unde dă foc, pradă și omoară în numele bolșevismului.

Cum stăm cu banii. Banca Națională a României arată că are aur cu 22 milioane lei mai mult decât în săptămâna ce a trecut. Avem deci aur cu totul în valoare de 32 miliarde 578 milioane 123.350 lei. Bani de hârtie sunt în circulație 72.234.8 milioane.

Faptă vrednică de laudă. Un funcționar dela Direcția Presei din Ministerul Propagandei a publicat în ziare o descriere a vieții dlui ministru profesor Mihail A. Antonescu, vicepreședintele consiliului de ministri. Arzind D. Sa despre aceasta, l-a pedepsit cu reținerea salariului pe 10 zile, pentru că, între împrejurările grele prin care trece țara, trebuie părăsite proastele obiceiuri de reclamă și mânguire personală.



Mitropolitul Alexandru așezând piatra fundamentală la bisericuța din Cărbunari

Ulei din sămânță de lebenițe. De olei are țara mare nevoie acum, în cursul războiului. De aceea se cercetează într'una, cum s'ar putea pregăti cât mai mult ulei. Niște învățați din Franța au dovedit că sămânța de pepeni verzi (lebenițe) dă mai mult ulei decât chiar și sola și floarea soarelui. Chiar de aceea, chimena să nu arunce sămburii aceștia, ci să-i dămene și să-i vândă, că primește o mulțime de bani pentru ei. Uleiul de sămânță de pepeni verde este foarte bun la gust.

Primirea la sf. teologie în dieceza Lugojului se va face la 15 August. Tinerii care vreau să fie primiți vor prezenta 8 acte înscrise în Nr. 12 din 1 Iulie 1941 al organului oficial al diecezei: „Stonul Românesc”, pe care-l pot afla la toți preoții din dieceză.

Scumpetea de astăzi. Ziarul „Argus” de la Bacurești arată în Nr. 8463 din 7 Iulie 1941 că viața a fost la noi în România în Iulie 1941 de 7912 ori mai scumpă decât în August 1916.

Danii pentru ostașii de pe front. Ostașii noștri ne apără țara, ei păzesc hotarele, ei cu plepturile lor opresc năvala bolșevicilor. Cavine-se deci, să nu ne uităm de ei și să-i ajutăm cât putem. În toată țara se adună danii pentru ei. Să nu ne uităm nici noi de ei și să le trimitem bani, țigarete, cărțile de citit și alte bunătăți. Cu cât ne vom îngriji mai mult de ostașii noștri, cu atât ne vom arăta mai mult dragostea față de ei și de țară.

Monetele albe de 1 și de 2 lei sunt bune și se schimbă oricând și ori unde, până la 1 Septembrie, care este ultimul termen de preschimbare.

A murit o femeie de seamă și a-nume doamna Maria Balesca, prezenta și întemeietoarea reuniunii femeilor române din Brașov, o mare patriotă, care a făcut mult bine țării și poporului nostru. În mormântată a fost la 29 Iunie la Brașov. În veci pomenirea ei!

Elevii și studenții sunt obligați la muncă de folos obștească. Ministerul Culturii Naționale a dat o minunată poruncă, a-nume că toți elevii și studenții sunt obligați la muncă de folos obștească în cursul acestei veri. Ceice vor fi lucrat peste vară vor primi cu un punct mai mult la media pe care au primit-o la sfârșitul anului, iară bursierii care n'au muncit își vor pierde bursa. Când se vor înscrie la școală în anul viitor, vor prezenta o dovadă că au făcut muncă obștească. Ceice nu vor fi muncit nu se vor putea înscrie la nici un fel de școală.

Ce au făcut bolșevicii cu preoții din țările baltice. După cum arată zările germane, numărul preoților dispăruți din țările baltice se ridică până acum la 583. Despre 17 se știe sigur că au fost împușcați. Soartea celorlalți nu se cunoaște. Se va ști însă sigur despre ei îndată ce Germania va cuprinde întreagă Rusia. Abia atunci va putea lua cunoștință lumea de toate cruzimile săvârșite împotriva bisericii de către bolșevici.

Stalin este Evreu? Știrea aceasta o dă o gazetă de la noi din țară și spune că ea a luat-o dintr'o mare gazetă bolșevică „Mos-cova Roșie” din Ojessa. Această gazetă bolșevică, condusă de Evrei, anunță că chiar și stăpânul de azi al Rusiei este porodit evreiască. Anume se spune că el este dintr'o familie evreiască galiciană Gutmann și că s'ar înrudi de aproape cu vestita comunistă Ana Pauker. De copil a fugit de acasă și a hoinărit de-alungul Rusiei. Mai târziu s'a așezat în Georgia, unde s'a apucat de tâlhărit. Cu banii tâlhării și-a cumpărat cetățenia rusă, ascunzându-și adevărata origine, chiar și dinaintea căpeteniilor partidului comunist. Lucrurile acestea le scrie o gazetă bolșevică din Rusia, care îndeamnă pe Evrei, să ajute cu bani guvernul lui Stalin.

Baia de sânge din închisorile Lembergului

Un ziarist german descrie cu groază ceea ce a văzut, îndată după cuprinderea orașului Lemberg de către trupele germane, în temnițele aceluia oraș.

El a cercetat mai întâi închisoarea Brigitta. Călăuză i-a fost un german din Cracovia, care a stat el însuși închis 14 zile în acel loc și urma să fie împușcat pentru spionaj. Sâmbătă, 28 Iunie, fusese eliberat cu încă câțiva tovarăși norocoși.

În temniță se intră pe o ușă scundă. Sângele de pe scări arată că nenorociții de deținuți erau torturați și uciși încă de la intrare. Urmează apoi încă o intrare mai mare de beciu, la care se adaugă încă 3 pivnițe mici. În nici una din aceste pivnițe nu se pot vedea urma de gloanțe, însă ceace se vede acolo e ceva ne mai pomenit. Sângele se ridică până la genunchi. Bucăți de carne omenească zac pretutindenea. Între aceste cărnuri și câteva bucăți de îmbrăcăminte și câteva șapci. Cel mai mulți dintre morți sunt țărani, omorâți cu cuțite și apoi țăriți în pivnițe. E o duhoare de cadavre, încât ziaristul n'a putut sta decât 2-3 minute, că era să leșine.

Într'altă închisoare zac vreo 20-30 de cadavre de bărbați și femei devalma. Femele

cu țafele tălate și chinute îngrozitor. Cauza pentru care au fost uciși acești nenorociți, a fost faptul că nu erau bolșevici. Cel osândit la moarte trebuia să se desbrace de hainele lor, să le predea soldaților, apoi să se așeze la perete, ca să fie împușcați fără milă.

Acesta e raiul bolșevic!

Bucovina

— Leagănul Moldovei —

A trecut anul, de când în vremuri de grele încercări, dușmanii de totdeauna ai neamului românesc au smuls României întreagă Bucovina dela miazănoapte.

Această provincie, pentru cucerirea căreia luptă azi bravii soldați români și germani, a fost și este în întregime românească. Poporul care o locuiește este român, vorbește românește și a stăpânit această provincie din vremuri străvechi.

Locuitorii Bucovinei sunt Moldoveni, se socotesc Moldoveni, căci țara lor a fost una cu pământul Moldovei. În vechime întreg pământul dela Carpați, Nistru, în jos dela mare și până sus la țara Leșilor purta un singur nume, Moldova. Era țara Moldovei, locuită de un popor viteaz, blând și ospitalier și stăpânită de regi viteji și năpraznici în lupte, ca Ștefan cel Mare și Ion Vodă cel Cumplit. Partea dela miazănoapte a acestei țări, Bucovina de azi, este leagănul Moldovei. De acolo s'a început întemeierea acestei țări, acolo a fost multă vreme capitala cu reședința voievozilor, acolo s'au dat crâncene lupte pentru apărarea hotarelor și acolo s'au zidit sfinte biserici și mănăstiri pentru mărirea lui Dumnezeu. Pământul Bucovinei este de două ori sfințit; sângele și cenușa eroilor și vitejilor cari l-au apărât și cu lăcașurile de închinare, zidite spre lauda lui Dumnezeu.

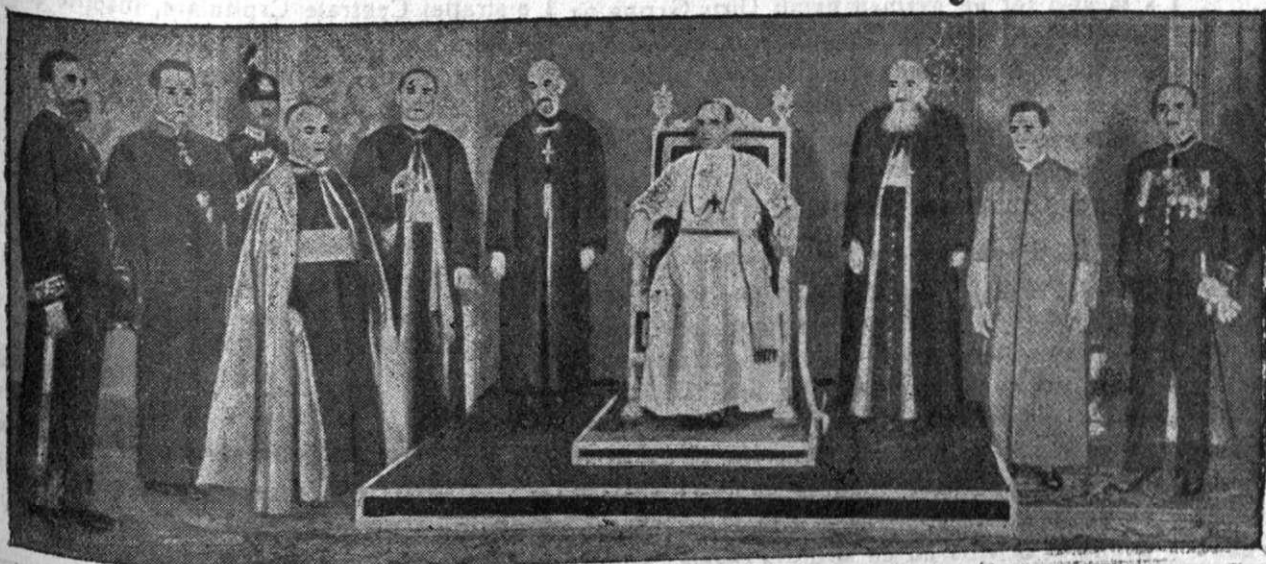
Numirea de Bucovina a căpătat-o partea dela Miazănoapte a Moldovei, numai în anul 1775, când a fost răpită de Austria și alipită la trupul marelui împărații. I-s'a dat acest nume după pădurile ei întinse de fagi, căci Bucovina nu înseamnă altceva decât țara fagilor.

Vreme de aproape un veac și jumătate a stat această provincie sub jug strein până în anul 1918, când hotarele nefirești au căzut și țara s'a întregit.

După 22 de ani, vântul sorții și vitregia vremurilor au aruncat iarăși pe frații noștri sub jug strein.

Acum visul lor urât se va sfârși. Țara fagilor, țara mormintelor de voievozi, țara bisericilor, a atâtor lacrimi și dureri, va veni iarăși unde a fost și unde a trebuit să fie, la România.

Din viața mitropolitului Alexandru



O icoană din viața fostului mitropolit al Blajului, Dr. Alexandru Nicolescu. Mitropolitul este în vizită la Preafericitul Părinte Papa Pius XII. Preafericitul Părinte stă pe tronul pontifical. La dreapta sa stă mitropolitul Alexandru, iar la stânga I. P. S. arhiepiscop Dr. Valeriu Traian al Orăzii-Mari. Alături de mitropolitul Alexandru este P. S. episcop Iuliu Hossu al Clujului. Ceilalți preoți și militari sunt din suita Preasfințitului Părinte, și a-nume din garda de onoare elvețiană.

Ce trebuie să știe mirii, ca să încheie o căsătorie după voia Domnului?

(Continuare din nr. trecut)

Până la căsătorie, după cum am spus, tinerii trebuie să fie cu toată inerea aminte în căutarea miresei. El se va nuzi ca dragostea ce-l încălzește inima asupra viitoarei mirese, să-i fie luminată de mintea temătoare de Dumnezeu.

În felul acesta aflându-și consoarta se va duce cu ea la preot, înaintea cărui și alor 2 martori vor declara că el vor să pășească la sf. Taină a căsătoriei din cea mai curată dragoste, nesiliți și nelndemnați de nimeni, deobligându-se a trăi unul cu altul în pace, unire și credință neştirnutată în toată viața lor.

Această declarație, de pe urma cărui preotul încheie așa zisul contract de bună învoire, zic această declarație trebuie făcută de amândoi tinerii cu cea mai deplină sinceritate.

Astfel, primul pas hotărâtor, în vederea aprobatelor căsătorii e deja făcut și acesta se cheamă și logodnă.

În drum spre logodnă, respectiv spre căsătorie, mirii nu-l lertat să fie atrași de averea vreunui dintre ei. Pentru că Sf. Scriptură pe unii ca aceștia îi mustră zicând: „Averea către care cineva lăcomeste la început, la sfârșit va fi lipsită de binecuvântare”. (Prov. XX, 21), iar poetul e mai aprins în mustrare când zice:

„Ce folos de bol și vaci (de avere)?

„Nevasta dacă nu ți-o plăci,

„Le dai în trăsnet toate!”

Se naște acum întrebarea: cum să fie întâlnirile logodnicilor până la căsătorie?

În general întâlnirile prea dese și cu prea mare îngăduință sunt foarte periculoase, atât noaptea cât și ziua. Motivul ni-l spune sf. Leonard când zice că: turcul își ia cu mai mult respect soția decât mulți creștini, nevăzându-i fața până ce n'o ia.

Creștinii poate au săvârșit cu ea atâtea fapte murdare, încât drumul spre biserică e plin de noroiul păcatelor, în care s'au tăvălit înaltele de a s'ajunge la altar. Aceste păcate însă le rodesc nenorocirile de-apoi, răzbuându-se asupra acelor care le-au făcut.

Deci părinții să ia aminte, pentru a-și păzi copiii lor când sunt miri de părijolul ispititelor de acest fel.

„Fecioara trebuie să fie sfântă la trup și la suflet”, poruncește sf. Pavel.

După toate acestea, sfătuiți pe miri, ca purtările lor, dela logodnă până la căsătorie, să fie de așa măsură, încât să și le poată arăta oricând înaltele oamenilor cumsecade. — De vor trece peste aceste margini ale bunel cuvințe, numai bine nu va fi de cinstea lor, pe care lesne o vor murdări și invenina. „Dar cui va fi milă de vrăjitorii mușcați de vipera băgată în sânul lor?”, se întreabă înțeleptul. Și pe drept cuvânt. Deci, părinților, să știți că măsurile de pază pentru tinerii logodiți trebuie să fie mai mari ca până când nu s'au logodit.

Ca apoi, căsătoria să fie taină cu adevărat, la care rang a ridicat-o Măniitorul, trebuie negreșit binecuvântată de Biserică. A te mulțumi numai cu căsătoria civilă, înseamnă de o parte a nu invita pe Isus și pe învățaceii Lui la ospățul tău, cum au fost chemați odinioară în Cana Galileii, iar de altă parte înseamnă să trăiești în păcat public numit concubinaj când după canoanele Bisericii noastre nu poți fi spondevit și deci nici cuminecat.

Fiind apoi căsătoria taină mare, urmează ca mirii să facă o spovedanie generală, începând

a spune păcatele făcute din fragedă copilărie și primind și sf. Cominecătură, ca, gălți la suflet, să poată fi plăcuți lui Dumnezeu, care-l va răsplăti cu un dar deosebit de a putea trăi adică după voia Lui, dar legat de taina cununiei). Toată această pregătire sufletească e bine s'o facă mirii Sâmbăta dimineața când preotul la la cererea lor va sluji și o sf. Liturghie pentru a cere ajutorul lui Dumnezeu.

(va urma)

Pr. Oct. Fulcea
Hârseni-Făgăraș.

Furtună cumplită în Bulgaria

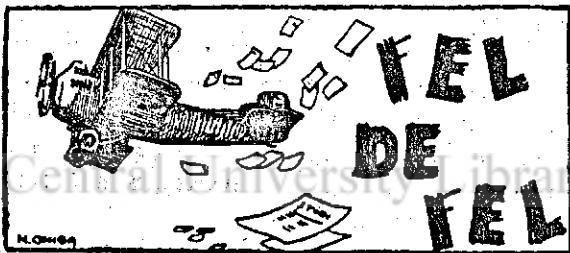
— Grindina neobișnuit de mare a pricinuit pagube de sute de milioane —

În zilele acestea s'a abătut o furtună cumplită asupra orașului Sofia și a ținutului învecinat. Furtuna a fost însoțită de fulgere și trăsnete și urmată de o grindină neobișnuit de mare. Au fost nimicite grădinoile, acoperișele caselor, ferestrele și semănăturile.

Nenorocirea a ținut o jumătate de ceas și, spun locuitorii din aceste ținuturi, că de multă vreme nu s'a mai pomenit o furtună așa de mare.

Sofia are înfățișarea unui oraș bombardat, din pricina loviturilor de grindină. Turmele de oi și vite aflate în câmp au fost omorite. Au fost omorâți și câțiva oameni, cari nu s'au mai putut adăposti. Câmpurile sunt pline de nenumerate păsări zdrobite de bucișele de grindină.

Pagubele pricinuite sunt foarte mari. Sunt socotite la câteva sute de milioane.



Când și unde a fost primul tun ?

Tunul care face mare prăpăd în războiul de acum este inventat acum 600 ani. Primele țări din Europa cari au fabricat tunuri au fost Italia, Germania și apoi Franța. Din documentele vechi din Franța vedem că primul tun acolo a fost făcut pe la anul 1338. Dar acest tun avea un glonț așa de mic încât cântărea numai 200 grame. Numele tunului i s'a dat dela sgomotul ce-l face când se trage cu el. Prima fabrică mare de tunuri a fost în Franța prin anul 1345; această fabrică a făcut în acel an 24 tunuri.

Prima tipografie în țara Franței

Tiparul, care împrație zilnic zeci de mii de cărți și gazete, a fost născocit de un german cu numele Gutenberg pe la sfârșitul vescului al cincisprezecelea. Prima tipografie în Franța a făcut-o tot un german numit Ulrich Gering pe la anul 1470 în Paris. Poporul francez îl credea vrăjitor și deabia l-a scăpat de furia poporului, care voia să-l omoare, regele de pe atunci. Acest tipograf a tipărit timp de 2 ani 21 de cărți.

Când și cine a făcut cărțile de joc?

Cărțile de joc au fost făcute pentru distracția domnilor și regilor cari nu aveau ce face. Mai târziu s'a întins acest obicei de a se distra și alții, dar se distrau pe bani. Arabii au fost aceia cari au făcut cărțile de joc. În Europa cărțile de joc sunt amintite prin anul 1328. La început nu erau așa cum sunt azi, forma de azi le-a dat-o un pictor francez numit J.quesium Gringoneur. Acest pictor le-a zugrăvit în culori, pentru ca să s'abă cu ce se distra regele Carol VI

Tipografia Seminarului Blaj.

care era nebun. Pictorul credea că prin jocul de cărți va face sănătos pe rege, dar vindecarea nu a venit și regele a nebulit mai rău. Dela acest rege au luat și alții acest obicei și astfel jocul de cărți s'a întins din Franța în celelalte țări. Cărțile de joc făcute pentru un nebun aduc azi multe nenorociri în lume.

Când s'au făcut primele ceasuri?

Cărțile vechi spun că primele ceasuri au fost făcute prin veacul al patrusprezecelea în Italia. Să nu-și lăchipluiască cineva că acele ceasuri erau ca cele de azi. În Franța pe timpul domniei regelui Carol V a fost făcut primul ceas de cântă un german cu numele Henric de Vic. Ceasul era așezat în turnul palatului regelui și era mișcat de o greutate foarte mare.

(După »Ziarul științelor și al călătoriilor«)

Roșcovei I. Obreja

Poșta gazetel

Dlor Pr. Ioan Crăciunean din Valea-lungă, Ioan T. Oancea, Răușor-Făgăraș și Atanasiu Hopârtean, Oțele-Murășului. Vă mulțumim pentru bunătatea pe care ați dovedit-o față de noi, trimițându-ne numărul 5 din 1940 al gazetel noastre, pe care l-am și trimis Bibliotecii Universității din Cluj, care avea mare nevoie de el.

Păr. Sabin G. Truția, Drașov. Vă Veți mira că abia acuma ajunge la rând schița atât de dragută a Sf. Voastre. Ce să facem? Colonele sunt mici și colaboratori, din darul lui Dumnezeu destui. Vă salutăm cu toată dragostea în rândul colaboratorilor noștri celor mai distinși.

Păr. Maxim Pop, Oroiu. Mulțumim pentru buna purtare de grijă ce o aveți față de gazeta noastră. Noi de aci trimitem gazeta regulat miercuri și joia, așa că nu noi suntem de vină dacă nu sosește acolo pe sâmbăta respectiv duminică, ci împrejurările grele de astăzi. Îndatăce vom termina cu Rușii, credem că se vor schimba împrejurările.

Dlui Gavril Todica, Geoagiu. Am primit atât recomandata cât și cartea postală și Vă mulțumim pentru cele trimise.

Mitropolia Română Unită, Administrația Centrală
Capitulară — BLAJ

Nr. 1340 — 1941.

Concurs

Cu termenul de 15 August 1941, se publică concurs pentru ocuparea unui post de administrator și practicant la fermele fundamentale, pendinte de Mitropolia Română Unită Blaj.

Practicantul va putea fi repartizat, după necesitate, la ori care fermă.

La acest post pot reflecta absolvenții școlii inferioare ori medie de agricultură sau horticultură. Preferință vor avea concurenții cari oare care practică în agricultură și silvicultură și cari au făcut armata și au împlinit etatea de 30 ani.

Cererile se vor înaltele pe adresa Administrației Centrale Capitulare, însoțite de următoarele acte:

1. Extras de naștere.
2. Certificatele de studii.
3. Certificatele despre eventuala practică făcută după terminarea studiilor.

4. Atestat de moralitate dela preot. Numirea este provizorie, iar definitivarea urmează cel puțin după un an, în cazul că concurentul va corespunde.

Blaj la 2 Iulie 1941.

G. Dănilă

administrator capitular

71 (1-1)

Plătiți-vă, foarte mult Vă rugăm, abonamentele. Avem mare nevoie de bani!